

Kalayaan at Dignidad

(Isang tugon sa tanong na nai-post sa Philosophy Stack Exchange, "Sa anong mga batayan maaaring ipagbawal ng isang demokratikong estado ang pornograpiya?")

Tala sa Pagsasalin

Ang tekstong ito ay isinulat sa Italyano at Ingles, at ang parehong mga bersyon ay direktang na-edit ko: Ako ay magagarantiya na sila ay tapat na sumasalamain sa aking mga iniisip. Para sa lahat ng iba pang mga wika, gumamit ako ng Google Translate, dahil wala akong pagkakataong masuri nang propesyonal ang mga pagsasalin. Humihingi ako ng paumanhin para sa anumang maliliit na pagkakamali o kamalian. Ito ay isang napakahusay na tool at isa kung saan ang mambabasa ay makatuwirang maaasahan; gayunpaman, may posibilidad na ang ilang mga nuances ng aking mga saloobin ay maaaring hindi ganap na naihatid. Gayunpaman, naramdaman kong mas mainam na mag-alok ng mga hindi perpektong bersyon sa halip na ibukod ang mga mambabasa na maaaring interesado sa mga pagmumuni-muni na ito sa kanilang sariling wika. Salamat sa iyong pansin, at maligayang pagbabasa.

Ang tanong kung ang isang demokratikong estado ay maaaring ipagbawal ang pornograpiya ay ganap na nakasalalay sa kung ano ang ibig sabihin ng "demokrasya." Kung ang demokrasya ay paniniil lamang ng nakararami, kung gayon ang sagot ay walang halaga: ang pornograpiya ay maaaring ipagbawal dahil lamang sa kagustuhan ng karamihan, na walang karagdagang katwiran o "mga batayan" na kailangan. Ngunit ang karamihan ay hindi palaging makatarungan o matalino. Nag-aalok ang kasaysayan ng mga nakababahalang halimbawa ng mga sama-samang pagpapasya na humantong sa mga gawa ng malalim na kawalan ng katarungan. Pagkatapos ng lahat, ito ay hindi isang hari o isang malupit, ngunit ang kalooban ng karamihan ang humihiling ng pagpapako kay Jesus. At walang mas mahusay na naglalarawan kung gaano mapanganib ang kolektibong "kabutihan" kapag pinatahimik nito ang indibidwal. Malinaw na hindi ko ibig sabihin na ituring sa moral ang mga nagbabawal sa pulutong na sumigaw para sa kanyang pagpapako sa krus, ngunit upang ipakita lamang ang isang paulit-ulit na pattern sa kasaysayan: ang moral na kamalian ng masa. Ang mga katulad na dinamika ay makikita sa iba pang mga trahedya na yugto ng kasaysayan, kung saan ang mga awtoridad, na natatakot sa galit o gulat ng karamihan, ay nagsasakripisyo ng mga indibidwal hindi para sa katarungan, ngunit upang mapanatili ang kanilang sariling kasikatan, o dahil lamang sa kulang sila ng moral na lakas upang labanan ang panggigipit ng karamihan. Ang isang ganoong kaso ay ang pagpapahirap at pagbitay sa Milanese barber na si Gian Giacomo Mora, sa panahon ng salot, sa isang paglilitis na higit na hinihimok ng popular na hysteria at ang pangangailangan para sa isang scapegoat kaysa

sa pamamagitan ng ebidensya, gaya ng inilarawan ni Alessandro Manzoni sa *Storia della colonna infame*. Ang mga awtoridad, gaya ng isinulat ni Manzoni, ay hindi pinamunuan ng dahilan kundi ng

> takot sa hindi pagtupad sa isang pangkalahatang inaasahan, bilang tiyak bilang ito ay padalus-dalos, na lumilitaw na hindi gaanong matalino kung natuklasan nila ang mga inosenteng tao, na ibaling ang mga sigaw ng karamihan laban sa kanilang sarili.

Ito ay isang malinaw na paalala kung gaano kalakas ang hindi institusyonal na presyon mula sa karamihan. Ang isa pang halimbawa ay ang mahabang kasaysayan ng mga pagsubok sa mangkukulam, kung saan ang takot, kamangmangan, at panggigipit ng publiko ay humantong sa hindi masabi na kalupitan. Sa lahat ng pagkakataong ito, ang "kalooban ng mga tao" ay hindi matalino o makatarungan: ang pagpapatahimik nito ay dumating sa halaga ng katotohanan, dignidad, at mga inosenteng buhay. Higit pa rito, kung ang isang tao ay magpipilit na ipagtanggol ang kagustuhan ng nakararami bilang isang sapat na pamantayan ng pagiging lehitimo ng etika, dapat nilang tanggapin ang sumusunod na lohikal na kahihinatnan: ang Pangwakas na Solusyon ay magiging katanggap-tanggap, dahil inayos ng isang rehimeng naluklok sa kapangyarihan sa pamamagitan ng demokratikong halalan, na may suporta ng milyun-milyon. Muli, ito ay, siyempre, hindi upang magmungkahi na ang pagbabawal sa pornograpiya ay maihahambing sa genocide, ngunit upang ipakita lamang ang kamalian ng pagsasaalang-alang sa karamihan ng panuntunan bilang isang sapat na pamantayang moral. Ang demokrasya ay hindi lamang panuntunan ng mayorya: ito ay isang balangkas ng mga pamamaraan na idinisenyo upang protektahan ang mga indibidwal mula sa di-makatwirang kapangyarihan, kabilang ang arbitraryong kapangyarihan ng karamihan. Kung walang etikal at legal na mga limitasyon, ito ay nagiging isang anyo ng paniniil na nababalot ng demokratikong lehitimo, isang anyo ng totalitarian na kapangyarihan na may sikat na mukha. Maaaring tumutol ang ilan: kung hindi ang karamihan ang magpapasya kung ano ang lehitimo sa isang demokrasya, sino ang gagawa? Ang tanong na ito ay tumatama sa puso ng demokratikong kabalintunaan. Ang sagot ay, sabay-sabay, napakasimple at napakakomplikado.

i) Sa isang banda, mayroong malinaw na katotohanan na ang kapangyarihan ay pag-aari nga ng karamihan, ngunit ang kapangyarihang ito ay hindi ganap; ito ay pinipigilan ng mga limitasyon. At hindi ito isang anti-demokratikong paninindigan. Kumpiyansa ako na ang sinumang makatwirang mambabasa ay sasang-ayon na dapat mayroong pangunahing mga limitasyon (mga dogma, kung gugustuhin mo) na naaangkop sa lahat ng anyo ng kapangyarihan sa lipunan, kahit na ang pinaka-lehitimo (mga pamahalaan, hukom, pulis, magulang, atbp.).

ii) Sa kabilang banda, ang praktikal na hamon ng pagtukoy at pagsasaayos ng mga limitasyong ito ay isa sa mga pinakakakila-kilabot at pangmatagalang dilemma ng pilosopiyang pampulitika, isang problema na humamon kahit sa pinakamalalaking isipan.

Sumulat si Alexis de Tocqueville:

> Pinaniniwalaan ko na ito ay isang hindi makadiyos at kasuklam-suklam na kasabihan na, sa pagsasalita ng pulitika, ang mga tao ay may karapatang gumawa ng anuman; at gayon pa man ay iginiit ko na ang lahat ng awtoridad ay nagmumula sa kagustuhan ng nakararami. Ako ba, kung gayon, salungat sa aking sarili?

Makalipas ang halos dalawang siglo, wala pa rin tayong tiyak na sagot sa milyong dolyar na tanong na ito: paano natin gagawin ang demokrasya bilang pagpapahayag ng kagustuhan ng nakararami, at kasabay nito ay mabakunahan ito laban sa sarili nitong kahinaan? Tulad ng babala ni Anne Applebaum,

> Dahil sa tamang mga kondisyon, anumang lipunan ay maaaring tumalikod sa demokrasya. Sa katunayan, kung ang kasaysayan ay anumang bagay na dadaan, lahat ng ating lipunan sa kalaunan.

Ang pagmamasid na ito ay hindi pesimismo, ngunit pagiging totoo. Ang mga demokrasya ay hindi bumagsak lamang sa pamamagitan ng mga kudeta, panlabas na destabilisasyon o agresyon ng militar. Kung minsan, dahan-dahan silang pinapanghina ng mga taong nagsasabing ipinagtatangol sila. Malinaw ang aral: ang demokrasya ay dapat na higit pa sa pagpapatupad lamang ng mga kagustuhan ng karamihan. Dapat itong isang sistema na nagpoprotekta sa kalayaan.

Malinaw, hindi ko ipinapalagay na lutasin ang mga malalim na pilosopikal na tanong dito. Mapapansin ko lang na, kung ang demokrasya ay mauunawaan bilang isang sistema na nangangalaga sa mga indibidwal na kalayaan, sa halip na ipatupad lamang ang mga kagustuhan ng karamihan, kung gayon ang pagbabawal sa pornograpiya ay nangangailangan ng mahigpit na katwiran. Tulad ng babala ni John Stuart Mill:

> maaaring naisin ng mga tao na apihin ang isang bahagi ng kanilang bilang, at ang mga pag-iingat ay kinakailangan laban dito bilang laban sa anumang iba pang pang-aabuso sa kapangyarihan.

Ang mga salitang ito ay perpektong nakakuha ng kakanyahan ng aming kaso.

Malayo sa pagiging isang modernong imbensyon, ang tahasang sekswal na materyal ay nagbabalik sa pinakamalayong kalaliman ng sinaunang panahon, na may iba't ibang anyo sa buong panahon ngunit palaging sumasalamín sa isang walang hanggang aspeto ng pagnanais ng tao, na nasa lahat ng dako gaya ng iba pang anyo ng kultural na pagpapahayag tulad ng musika, matematika o katatawanan. Ang huli ay partikular na nauugnay sa kontekstong ito: tulad ng pornograpiya, ang komedya ay nagpapakita ng isang dimensyon

ng kalayaan ng tao na nakakagambala sa mga sistema ng kontrol. Madalas nilang inilantad ang mga kahangalan ng kapangyarihan, o hinamon ang mga bawal at dogma, at sa kadahilanang iyon, pareho silang madalas na na-censor, na-stigmatize, o pinatahimik. Ang seksuwalidad at pagtawa ay nagbabahagi ng isang lihim: parehong nalusaw ang takot sa kasiyahan. At iyon mismo ang dahilan kung bakit ang mga namumuno sa pamamagitan ng takot ay laging naghahangad na patahimikin sila. Ngunit nagtitiis sila dahil binibigyan nila ng boses ang isang bagay na una at hindi mapigilan sa espiritu ng tao, isang bagay na hindi pa nabubura ng anumang utos o dogma. Siyempre, hindi lahat ng pornograpiya ay naghahangad na maging sining, ngunit hindi rin lahat ng musika, lahat ng komedya, o lahat ng panitikan. Ang punto ay ang personal na pagpapahayag, kahit na na-komersyal, ay karapat-dapat sa parehong baseline na paggalang gaya ng anumang iba pang consensual form ng self-representasyon. Tulad ng anumang iba pang anyo ng pagpapahayag ng tao, alinman sa pornograpiya o katatawanan ay hindi nangangailangan ng katwiran upang umiral. Sa halip, ang kanilang pagbabawal ang humihingi ng matibay na pangangatwiran. Sinabi ni John Stuart Mill:

> Ang tanging layunin kung saan ang kapangyarihan ay maaaring marapat na gamitin sa sinumang miyembro ng isang sibilisadong komunidad, laban sa kanyang kalooban, ay upang maiwasan ang pinsala sa iba. Ang kanyang sariling kabutihan, pisikal man o moral, ay hindi sapat na warrant.

At ito ay hindi lamang isang teoretikal na pag-aalala: ito ay isa sa mga pangunahing haligi kung saan itinayo ang isang tunay na liberal na demokrasya. Kung tatanggapin natin ang prinsipyong ito, kung gayon ang pasanin ng patunay ay ganap na nakasalalay sa mga naghahangad na magpataw ng pagbabawal, hindi sa mga nagtatanggol sa indibidwal na kalayaan. Sa madaling salita, ang pangunahing prinsipyo ng isang malayang lipunan ay ang indibidwal na kalayaan ay hindi kailangang bigyang-katwiran ang sarili nito. Dapat tandaan, gayunpaman, na ang hangganan sa pagitan ng mga indibidwal na pagpipilian at ang mga nakakaapekto sa iba ay hindi palaging malinaw. Sa katunayan, itinaas ng pagkakaibang ito ang isa sa pinakamalalim at matibay na hamon sa pilosopiyang pampolitika.

Kaya, ang pangunahing tanong sa isang demokratikong balangkas ay hindi "bakit dapat payagan ang pornograpiya?" ngunit sa halip, tulad ng wastong itinanong, "mayroon bang anumang makatwirang batayan para sa pagbabawal nito?". Ang maikling sagot ay na sa isang malayang lipunan, ang bawat sumasang-ayon na nasa hustong gulang ay dapat na malayang ipahayag ang kanilang sekswalidad ayon sa kanilang sariling kalikasan at pagnanasa. Ang panonood o paggawa ng pornograpiya ay talagang nasa loob ng alituntuning ito. Kung paanong walang napipilitang manood o maglaro ng isang sport, walang pinipilit na manood o lumahok sa pornograpiya. Ngunit ang pagbabawal dito para sa moral na mga kadahilanan ay mangangahulugan ng pagpapataw sa lahat ng isang pangitain ng sekswalidad na hindi pangkalahatan, ngunit isang subjective na pananaw lamang. Siyempre, ang pagkakatulad sa sports ay hindi ganap na angkop, dahil ang pornograpiya ay

maaaring makagambala hindi lamang sa mga ayaw (mga hindi interesadong nasa hustong gulang) o hindi dapat (mga menor de edad) na ma-access ito, kundi pati na rin sa mga tumatangkilik dito, ngunit sa mga partikular na sandali at konteksto lamang na kanilang pinili: kahit na ang mga nagpapahalaga sa pornograpiya ay hindi naghahangad ng hindi hinihinging pagkakalantad sa labas ng mga oras na aktibong hinahanap nila ito. Tulad ng matalinong sinabi sa Ecclesiastes: "May panahon para sa lahat". Ngunit hindi ito isang argumento laban sa pornograpiya, ngunit sa halip ay isang katanungan ng regulasyon at pag-access. Malinaw na dapat itong isabatas nang may partikular na pangangalaga.

Maaari na nating suriin ang mga pangunahing pagtutol at pag-aralan ang mga ito nang kritikal, dahil ito, tulad ng nakita natin, ay ang tanging makabuluhang paraan upang masagot ang tanong.

1) Mapanganib ba ang pornograpiya?

Ang madalas na pagpuna ay ang pornograpiya ay mapanganib, para sa mga gumagawa nito o sa mga gumagamit nito.

1.1) Mapanganib para sa mga gumagawa nito?

Hayaan akong maging ganap na malinaw: dahil sa lawak ng pang-adultong industriya ng entertainment, magiging hindi makatotohanang paniwalaan na walang mga seryosong problema. Ang ilan sa mga isyung ito ay hindi maikakailang kriminal, kabilang ang sikolohikal na presyon, emosyonal na pagmamaniplula, at hindi etikal na mga kondisyon sa pagtatrabaho. Para sa kadahilanang ito, ang pagliit sa potensyal na gravity ng naturang mga pang-aabuso sa pamamagitan ng pagtatalo na ang mga gumaganap ay palaging may opsyon na tanggihan, ay hindi lamang mababaw, ito ay mapanganib. Walang seryosong talakayan sa mga isyung ito ang maaaring umasa sa mga sobrang pagpapasimple. Iyan ay hindi isang pananaw na pinanghahawakan ko, ni isa man na balak kong ipagtanggol dito. Ang mga pang-aabuso ay nararapat hindi lamang moral na pagkondena kundi pati na rin ang legal na pag-uusig na may buong determinasyon. Sa isang komersyal na konteksto, ang dynamics ay hindi katulad ng sa isang pribadong sekswal na relasyon. Kung hindi malusog ang kapaligiran, maaaring ma-pressure ang isang performer na huwag sabihing "hindi ito", o "hindi ngayon", dahil lang sa nasa isang bayad, structured, at puno ng inaasahan na kapaligiran. Ang parehong mga sitwasyon ay nagtataas ng mga mahahalagang alalahanin sa etika. Ang una ay may problema para sa mga kadahilanang masyadong halata: ang pahintulot ay dapat na tiyak, hindi lamang pangkalahatan. Ngunit ang pangalawa (pakiramdam na hindi masabi ang "hindi ngayon") ay kasinghalaga rin. Makatuwirang ipagpalagay na kahit na ang pinaka-sexually vibrant at confident na mga indibidwal ay nakakaranas ng mga sandali, kung minsan ay pinahabang panahon, kapag ang pagnanais ay nawawala. At ito rin ay nararapat na igalang. Ang pagnanais ay may mga panahon nito, at ang kalayaan ay nangangahulugan ng paggalang hindi lamang sa mga sandali kung kailan

ito nag-aalab nang maliwanag, kundi pati na rin sa mga kapag ito ay lumabo, o tahimik na umatras. Ang karapatang hindi makaramdam ng pagnanasa ay hindi isang depekto: ito ay isang facet ng ating sangkatauhan, at isa na hindi dapat burahin ng ritmo ng produksyon o mga inaasahan ng iba. Ginagawa nitong mas maselan ang sitwasyon kaysa sa ordinaryong kasarian, at totoo na ang mga komersyal na konteksto ay maaaring mas nalantad sa mga naturang panganib. Ngunit mahalagang tandaan na ang parehong mga dinamikong ito ay maaaring, trahedya, mangyari sa hindi malusog na pribadong mga konteksto, at mas matindi kaysa sa propesyonal na pornograpiya, kung saan kahit ang hindi etikal na pag-uugali ay nalilimitahan ng pampublikong kalikasan ng kilos. Tulad ng iba pang potensyal na mapanganib na kapaligiran sa trabaho, ang tunay na kaligtasan ay nakasalalay sa maayos na batas, sa katalinuhan, empatiya, at etikal na kamalayan ng mga namamahala sa proseso, at sa maayos na pagkakasulat ng mga kontrata.

Ang sekswal na pagpapahayag, tulad ng lahat ng anyo ng pagpapalagayang-loob ng tao, ay dapat palaging manatiling libre, hindi kailanman utang. Walang sinuman, sa anumang pagkakataon, ang dapat makaramdam ng moral na obligado na ialay ang kanilang katawan. Ang gawing tungkulin ang pagnanasa ay ang pag-aalis ng kaluluwa nito. Siyempre, ang pagpili na ibigay ang sarili, kahit na walang pagnanais, ay maaaring maging isang pagkilos ng pagmamahal o pagkabukas-palad (bagaman ang tao ay kaduda-dudang; at ano ang mangyayari kung ang magkapareha ay mag-iibigan lamang upang pasayahin ang iba? Ang resulta, balintuna at kabalintunaan, ay walang sinuman ang nasisiyahan). Ngunit dapat itong palaging manatiling isang pagpipilian, hindi kailanman isang inaasahan. Ang pagiging bukas ng isip sa kasiyahan, kapag tunay at malaya, ay tiyak na makapagpapayabong ng intimacy, ngunit hindi ito dapat malito sa obligasyon. Mayroong pangunahing pagkakaiba sa etika sa pagitan ng isang propesyonal na obligasyon na maaaring bawiin nang walang kahihyan, at isang moral na pag-asa na ginagawang pagkakasala ang pagtanggì. Sa mga patriyarkal na modelo ng kasal, ang pagsasabi ng hindi ay kadalasang nagiging "makasarili." Siyempre, hindi ito para ipantay ang dalawang domain. Ngunit kung tayo ay tapat, dapat nating aminin na ang emosyonal na pamimilit at moral na pag-asa ay maaaring gumana nang mas insidiously sa mga pribadong relasyon kaysa sa kinokontrol na mga propesyonal na konteksto. Ang pagkakaiba ay nasa moral na mga kahihinatnan ng pagtanggì sa kilos. Sa malusog na mga kontekstong propesyonal, ang isang tagapalabas ay maaaring umatras anumang sandali nang hindi nakikitang may kakulangan sa moral. Maaaring may mga kahihinatnan sa ekonomiya, ngunit walang nagtatanong sa kanyang dignidad. Ang kanyang "hindi" ay hindi nabahiran ang kanyang halaga. At ang kanyang mga pantasya, kung malayang ipinahayag, ay hindi dapat markahan siya ng kahihyan. Ang kalayaang pigilin ang katawan ng isang tao at ang kalayaang ibunyag ang kanyang mga hangarin ay dalawang panig ng parehong dignidad. Sa isang nakakalason na pag-aasawa, na hinubog ng tungkulin at inaasahan, ang parehong "hindi" ay maaaring matugunan ng pagkakasala, emosyonal na presyon, o tahimik na pagkabigo. Ang gastos ay hindi pinansiyal, ito ay may kaugnayan: pagmamahal, pagpapahalaga, o kapayapaan ay maaaring bawiin. Ang isang tao

ay hindi isang serbisyo. Nagtatapos ang kalayaan kung saan ipinapalagay ang pagkakaroon, at kung saan nagtatapos ang kalayaan, gayon din ang dignidad.

Tiyak, ang ilan ay maaaring magtatalan na ang mismong presensya ng mga seryosong krimen ay sapat na upang bigyang-katwiran ang isang tahasang pagbabawal. Maaari nilang i-claim na kahit sinong tapat at malinaw na kilalanin ang halata (na hindi kapani-paniwalang paniwalaan na ang isang pandaigdigang kababalaghan na ganito ang laki ay nanatiling hindi ginagalaw ng mga seryosong isyu) ay dapat magkampi sa pinaka-radikal na mga nagbabawal, o akusahan ng napakalaking insensitivity. Ngunit ang ganitong uri ng pag-iisip ay binabawasan ang bawat kumplikadong katotohanan sa isang binary na lohika. Habang ako ay magtatalo pa, mayroong hindi bababa sa dalawang katotohanan na hindi dapat kalimutan:

i) una, na ang labis na malubhang krimen, sa kasamaang-palad, ay umiiral sa bawat larangan ng tao, kahit na sa mga itinuturing na pinaka marangal. Ang tensyon sa pagitan ng pormal na pagpayag at tunay, walang limitasyong kalayaan ay hindi isang problema na natatangi sa pornograpiya: maaari itong lumitaw sa maraming lugar, kabilang ang pag-aasawa, kung saan ang emosyonal na panggigipit, mga inaasahan sa lipunan, o pag-asa sa pananalapi ay maaaring lubhang makaapekto sa mga pagpili ng isang tao. Gayunpaman hindi namin ipinagbabawal ang kasal dahil sa mga pathological na kaso nito. Kinikilala namin ang kahalagahan nito, at nagsusumikap kaming protektahan ang mga taong mahina sa loob nito. Ang parehong pangangatwiran ay dapat ilapat dito.

ii) pangalawa, na ang posibilidad ng mga malulubhang problema ay hindi makapagbibigay-katwiran sa pagbabawal ng isang bagay na, para sa maraming tao, ay kumakatawan hindi lamang sa isang anyo ng pagpapahayag o kagandahan, ngunit isang malalim na personal at mahalagang dimensyon ng buhay, katulad ng pananampalataya para sa isang mananampalataya. Sa parehong mga kaso, kami ay nakikitungo sa mga intimate realms ng kahulugan na hindi maaaring hatulan mula sa labas. Kung paanong hindi natin hinihiling na ang isang pananampalataya ay umayon sa mga kolektibong pamantayan upang maging lehitimo, hindi rin natin ito dapat hilingin sa sekswal na pagpapahayag.

Ang pagbabawal, malayo sa paglutas sa mga problemang tinalakay sa itaas, ay nagbubunga ng iba, tulad ng seryosong simula sa pagkakait ng kalayaan para sa mga taong para sa kanila ang eksibisyon ay isang malalim na eksistensyal na pangangailangan. Ang pag-aalis ng mga problema sa pamamagitan ng pagsira sa buong konteksto na naglalaman ng mga ito ay tulad ng pagsisikap na "pagalingin" ang isang kanser sa pamamagitan ng pagpatay sa pasyente; o tulad ng pagtanggì na kumain, magbihis, o gumamit ng telepono upang maalís ang anumang panganib na suportahan ang mga hindi etikal na gawi. Sa halip, dapat tayong maniwala sa posibilidad na alisin ang kasamaan habang pinapanatili ang mabuti, malaya, at karapat-dapat sa pag-iral. Sa ganitong mga kaso, ang pag-unawa ay nagiging mahalaga.

Bagama't ang mga krimen ay dapat hatulan at kasuhan nang may buong determinasyon, hindi nila binibigyang-katwiran ang pagbabawal ng pornograpiya. Ipinapakita ng

kasaysayan na ang tahasang pagbabawal ay hindi nag-aalis ng demand. Itinutulak nila ito sa ilalim ng lupa, sa mga pamilihan kung saan mas mahirap matukoy, pigilan, o parusahan ang pang-aabuso. Walang dahilan upang maniwala na ang pornograpiya ay magiging eksepsiyon. Siyempre, hindi ito nangangahulugan na ang regulasyon ay palaging tamang sagot. Ang ilang mga merkado ay karapat-dapat sa pagbabawal (tulad ng human trafficking, pagsasamantala sa bata, o mga matapang na droga) dahil ang pinsalang idinudulot nito ay likas at hindi maaaring alisin o pagaanin sa pamamagitan ng pangangasiwa. Gayunpaman, hindi ito ang kaso para sa pornograpiya: hindi tulad ng likas na mapaminsalang mga merkado, maaari itong gumana nang ligtas nang may wastong mga regulasyon, tinitiyak ang patas na mga kondisyon sa pagtatrabaho, may kaalamang pahintulot, at mga mandatoryong pagsusuri sa kalusugan. Hindi ginagarantiyahan ng legalidad ang pagiging perpekto, ngunit nagbibigay-daan ito para sa transparency at pagsubaybay. Ang isang sektor na nagpapatakbo sa bukas ay maaaring umunlad, umunlad, at gaganapin sa mga pamantayang etikal. Sa mga nagdaang taon, ang pansin sa mga isyung ito ay lumago nang malaki. At kung ituturing pa rin itong hindi sapat, sa halip na makisali sa mga pagbabawal na krusada, mas magiging produktibo kung itutulak ng mga aktibista ang mas mahigpit na etikal na mga sertipikasyon, nang hindi itinatanggi ang kalayaan ng mga pipiliing maging bahagi nito.

Ang mga alalahanin tungkol sa mga krimen ay naiintindihan at lehitimo. Gayunpaman, ang pangangatwiran na ang pornograpiya ay dapat ipagbawal para sa kadahilanang ito ay magiging kasing walang katotohanan bilang pangangatwiran na ang simbahan ay dapat na buwagin dahil sa pagkakaroon ng mga mapang-abusong indibidwal sa loob ng mga ito (at dapat tandaan na ang mga krimeng ito ay higit na malubha kaysa sa anumang maaaring mangyari sa loob ng propesyonal na pornograpiya, sa mga kadahilanang mas gugustuhin ko na hindi na lang pangalanan, kahit na ang mga ito ay kilala sa lahat). Maliwanag, ito ay magiging isang hindi makatwiran at hindi makatwirang tugon. Ang pag-iingat ng isang bagay na may malalim na halaga para sa maraming tao, habang hinihingi ang matibay na etikal na pangangasiwa, ay hindi isang pagtataksil sa sakit ng mga biktima, hindi ito pagtanggap, ngunit pag-unawa: ang kakayahang paghiwalayin kung ano ang dapat na hatulan mula sa kung ano ang nararapat pa ring umiral. Totoo rin ito para sa pamilya, na masasabing ang pinakasagradong institusyon sa lipunan ng tao, ang mismong duyan ng pagmamahal at pangangalaga. Gayunpaman, kapag ang pamilya ay naging nakakalason, maaari rin itong maging setting para sa pinakamapangwasak na emosyonal at pisikal na pang-aabuso. Dapat ba nating tanggalin ang pamilya sa kadahilanang iyon? Syempre hindi. Dahil naiintindihan namin na ang halaga nito, para sa milyun-milyong buhay, ay nananatiling napakalaki, at na ang sagot sa sakit ay hindi pagkawasak, ngunit hustisya. Hindi namin sinisira ang makabuluhan at maganda para parusahan ang mga nagtaksil dito. Nagsusumikap kaming pagalingin, protektahan, at pangalagaan ang nararapat pa ring umiral.

Kasunod ng lohika na nagkansela sa halip na mga reporma, at nagpapasimple sa halip na unawain, kailangan nating ipagbawal ang trabaho, palakasan, musika, edukasyon, turismo, mga laro, pagboboluntaryo, o halos anumang aktibidad o institusyon ng tao, dahil maaaring

mangyari ang mga krimen sa anumang konteksto. Maging ang kawanggawa, isa sa pinakamarangal na gawain ng sangkatauhan, ay nasangkot sa mga seryosong iskandalo. Isaalang-alang ang iskandalo ng Oxfam sa Haiti, kung saan inabuso ng ilang humanitarian worker ang kanilang kapangyarihan para pagsamantalahan ang mga mahihining kababaihan. Dapat ba nating ipagbawal ang kawanggawa para sa kadahilanang ito? Hindi, siyempre hindi. Ang problema ay hindi ang kawanggawa mismo, ngunit ang mga indibidwal na nabiktima ng mga mahihining indibidwal sa loob nito.

Ang parehong pangangatwiran ay naaangkop sa pornograpiya: ang pangangailangan para sa malinaw na mga regulasyon sa industriya ay hindi isang dahilan para sa pagbabawal, ngunit isang paraan upang matiyak ang proteksyon ng mga sangkot, tulad ng sa anumang iba pang larangan. Bukod pa rito, kung paanong ang laki ng kababalaghan ay ginagawang hindi makatwiran na paniwalaan na hindi kailanman nangyayari ang pang-aabuso, wala ring dahilan upang ipalagay na ang maling pag-uugali ay higit na laganap sa industriyang ito kaysa sa mga tradisyunal na lugar ng trabaho, kung saan nangyayari ang iba't ibang anyo ng pang-aabuso, madalas sa likod ng mga saradong pinto at malayo sa pagsisiyasat ng publiko, sa mga paraan na nananatiling nakatago nang eksakto dahil ang mga kapaligirang iyon ay itinuturing na kagalang-galang at hindi kontrobersyal.

Sa mismong sandaling ito, libu-libong tao ang nagtatrabaho sa mga construction site nang walang wastong mga hakbang sa kaligtasan, isang katotohanan na humahantong sa libu-libong pagkamatay bawat taon. Gayunpaman, hindi kami nananawagan para sa pagbabawal sa pagtatayo, dahil kinikilala namin ang parehong halaga nito sa lipunan at ang posibilidad ng pagpapabuti ng kaligtasan sa pamamagitan ng regulasyon. Bakit dapat ituring ang pornograpiya, kung saan hindi maihahambing ang mga panganib, na parang ito ay mas mapanganib?

Ang ilang pinsala ay hindi nakasulat sa batas. Hindi lahat ng sugat ay krimen, ngunit ito ay sugat gayunpaman. Kaya mahalaga sila. Mayroon bang mga kapaligiran sa loob ng pornograpiya na nakakalason? Hindi maiiwasang ang sagot, sa isang lugar, ay palaging oo. Walang larangan ng tao na ganito kalaki ang ganap na malaya sa gayong mga problema. Ngunit hindi ito dahilan para kondenahin ang buong larangan ng sekswal na pagpapahayag. May panganib ba na ang ilan ay maaaring gumamit ng pornograpiya hindi para tuklasin ang pagnanasa, ngunit para matuyo ito? Oo, siyempre meron. Ang mundo ay puno ng mga taong nananakit sa hindi nila naiintindihan. Maging maingat: hindi ito isang usapin kung gaano katindi ang isang eksena, o kung gaano katindi ang pantasya. Kapag pinili ng isang babae na ipahayag ang kanyang malalim na pagnanasa nang malaya, kahit na ang pinakamatapang, pinakamaligaw, ang mahalaga ay kanya ang mga ito, hindi pinilit. At ang kalayaang iyon ay kinabibilangan ng lahat: ang karapatang yakapin ang sekswalidad ng isang tao nang buong tapang, o tanggihan ito nang buo. Parehong mga pagpipilian (at lahat ng nasa pagitan) ay lehitimo. Ang kanyang kalayaan, ang kanyang pagpapasya sa sarili sa pagpili kung at kung paano isabuhay ang kanyang sekswalidad, ang kanyang kaligayahan: ito ang dahilan ng

pagkakaiba. (At ang katotohanang ito ay higit pa sa pornograpiya.) Sa huli, kung paanong hindi natin ipinagbabawal ang pag-aasawa dahil ang ilang mga tao ay pinipilit ito sa isang bagay na nakakalason (nang walang teknikal na paggawa ng isang krimen) hindi natin dapat ipagbawal ang pornograpiya dahil sa maling paggamit nito ang ilan, o dahil ginagawa nila itong isang makinang kumikita lamang ng pera, ginagawa ang isang bagay na magpaparangal sa kaloob-looban ng isang tao sa isang bagay na dapat nitong ibunyag ang kagandahan, walang kaluluwa.

Sa kabilang banda, ang pagkakaroon ng malubhang maling pag-uugali, na hindi maiiwasan sa istatistika sa anumang malaking pagsisikap ng tao, ay hindi nagpapawalang-bisa sa katotohanan ng positibo at malalim na makabuluhang mga karanasan: maraming tao sa industriya ang hayagang nagsasalita tungkol sa kanilang personal na katuparan, kahit na pagkatapos umalis sa larangan, kapag ang anumang interes sa pananalapi ay minimal o wala. At tulad ng sa mga driver ng Formula 1, maaari silang umalis hindi dahil sa panghihinayang, ngunit dahil lamang sa pakiramdam nila. Ito ay oras na upang magsimula ng isang bagong kabanata sa buhay, marahil ay naiimpluwensyahan ng mga alalahanin ng pamilya o iba pang mga personal na dahilan. Ang mga positibong testimonial na ito ay mga katotohanan na hindi maaaring balewalain. Maaaring balewalain ito ng ilan bilang isang walang muwang o "romanticized" na pagtingin sa pornograpiya, ngunit ang tunay na walang muwang ay ang pag-aakala na ang mga pagnanasa, motibasyon, at mithiin ng tao ay maaaring bawasan sa isang solong, simplistikong salaysay. Ang ideya na ang sinumang babae na positibong nagsasalita tungkol sa kanyang karanasan sa pornograpiya ay ginagawa ito para lamang sa pinansiyal na pakinabang ay isang hindi mahuhuling claim. Tulad ng ipinaliwanag ni Karl Popper, ang isang teorya na hindi masusuri sa empirikal ay hindi wasto sa siyensya. Kung ang bawat positibong patotoo ay awtomatikong ibinasura bilang naiimpluwensyahan ng interes sa pananalapi, kung gayon walang posibleng obserbasyon na maaaring pabulaanan ang teoryang ito. Hindi ito nangangahulugan na ang bawat pahayag ay dapat tanggapin nang walang pagpuna, ngunit ang pagtanggì sa lahat ng paborableng patotoo bilang isang priori, bilang isang bagay ng prinsipyo, ay katumbas ng pagpapatibay ng dogmatiko sa halip na isang makatuwirang posisyon. At ang dogma, hindi ang katwiran, ang tunay na kalaban ng pang-unawa.

Kung babalik sa tanong tungkol sa panganib, nararapat na tandaan na maraming aktibidad na tinatanggap ng lipunan ang nagsasangkot ng mas malaking panganib kaysa sa pornograpiya, tulad ng karera ng motor, matinding pamumundok, o siyentipikong pag-explore sa mga nakamamatay na kapaligiran tulad ng mga bulkan at kuweba. Ang mga gawaing ito ay mapanganib, ngunit ang lipunan ay hindi nananawagan para sa kanilang pagpawi, dahil ang panganib ay kusang-loob at alam. Ang bawat tao'y nakakahanap ng kahulugan sa iba't ibang paraan: kung ano ang tila walang ingat o walang katotohanan sa ilan ay, para sa iba, ang buhay ay nabuhay nang lubos. Ang pagsalungat sa pornograpiya, kung gayon, ay kadalasang tila hindi gaanong nababahala sa maipakikitang pinsala at higit na nakaugat sa kultural na kakulangan sa ginhawa sa sekswal na pagpapahayag. Sa isang

malayang lipunan, walang katwiran ang pagbabawal sa aktibidad ng mga nasa hustong gulang dahil lamang sa tingin ng ilan na ito ay mapanganib o hindi matalino. Ang mga tunay na nagmamalasakit ay dapat mag-alok ng mga argumento, hindi magpataw ng mga paghihigpit.

1.2) Mapanganib para sa mga nanonood nito?

Ang isang karaniwang argumento ay nagpapahiwatig na ang pornograpiya ay maaaring magkaroon ng epekto sa kalusugan ng isip. Bagama't maaaring magkaroon ng negatibong epekto ang pornograpiya, lalo na sa mga indibidwal na mahina ang sikolohikal, madalas akong nag-iisip kung ang labis na agresibo, bastos, at pagkabigo na pag-uugali na karaniwang nakikita sa lipunan ay maaaring, kahit sa isang bahagi, ay nagmumula sa sekswal na panunupil. Bagama't hindi ako nag-aangkin ng kadalubhasaan sa sikolohiya, ito ay isang lehitimong pilosopikal na tanong kung ang hindi natutupad na mga pangangailangang sekswal, kapag pinahaba, ay maaaring mag-ambag sa emosyonal na kawalan ng timbang. Hindi ito para igiit ang isang tiyak na konklusyon, ngunit upang i-highlight ang isang pilosopiko na kawalaan ng simetria: sinusuri namin ang potensyal na pinsala ng pornograpiya habang bihira naming isaalang-alang ang mga potensyal na sikolohikal na kahihinatnan ng pagkawala nito sa ilang mga konteksto, lalo na kapag ang kawalan na ito ay hinihimok ng kahihiyan o panloob na pagkakasala.

Gayunpaman, hindi tulad ng mga pag-aaklas tungkol sa pornograpiya, kinikilala ko na ang aking pananaw ay isang hypothesis, hindi isang katiyakan. Nararapat ding bigyang-diin na ang layunin ko ay hindi punahin ang mismong pag-iwas, na isang lehitimo at personal na pagpipilian na, para sa maraming indibidwal, ay maaaring walang anumang negatibong kahihinatnan. Ang punto ko lang ay para sa mga walang relasyon at tumatanggi sa prostitusyon, at kung kanino ang kaswal na pakikipagtalik ay hindi gusto o naa-access na opsyon, ang mga praktikal na alternatibo ay limitado. Sa ganitong mga kaso, ang pagpili ay nakasalalay sa alinman sa ilang uri ng pagpapasigla sa sarili, na maaaring kasama ang pornograpiya, o pag-iwas. Hindi ito nangangahulugan na tinutupad ng pornograpiya ang pangangailangan para sa pagpapalagayang-loob: hindi. Ngunit sa ilang partikular na sitwasyon, maaari itong gumana bilang isang pressure valve: isang paraan upang mapawi ang naipon na tensyon at mapanatili ang isang maayos na balanse sa loob, pag-iwas sa sikolohikal na strain kung saan ang pagsupil ay maaaring humantong sa pagkabalisa. Ito ay hindi isang ideal; ito ay isang katotohanan lamang ng tao. Kung pag-uusapan natin ang mga potensyal na pinsala, dapat nating timbangin ang mga ito nang patas, sa halip na isipin na ang pag-iwas ay likas na neutral habang ang pornograpiya ay likas na nakakapinsala, at ito ay nagkakahalaga ng pagtatanong kung ang mga panganib na nauugnay sa pornograpiya ay talagang mas malaki kaysa sa mga nauugnay sa matagal o sapilitang pag-iwas.

Partikular tungkol sa isyu ng distorted perception of sexuality, hindi ko itinatanggi na, para sa ilang indibidwal, partikular sa mga nahihirapan sa kritikal na pag-iisip, ang pornograpiya

ay maaaring magkaroon ng negatibong epekto tulad ng pag-unlad ng hindi makatotohanang mga inaasahan, ngunit hindi ito kakaiba sa pornograpiya, isaalang-alang ang kulto ng pagiging perpekto sa social media o ang mga ideyal na paglalarawan sa mga pangunahing pelikula at serye. Ang alam natin ay ang social media ay nakakahumaling at nagpo-promote ng mga pangit na pangitain ng katotohanan. Isaalang-alang lamang ang pagkalat ng mga teorya ng pagsasabwatan tulad ng mga chemtrails, mga anti-vaccination movements, flat-Earthism, o ang pagtanggì sa teorya ng ebolusyon.

Bagama't may mga kilusang nagsusulong para sa mas mahigpit na regulasyon ng social media, kakaunti ang nagmumungkahi ng tahasang pagbabawal. Sa halip, ang focus ay sa pagpapataas ng kamalayan, pagtataguyod ng responsibilidad, at pagtiyak ng naaangkop na paggamit. Natural, tulad ng alak at iba pang nilalamang pang-adulto, ang pornograpiya ay dapat manatiling naa-access lamang ng mga nasa hustong gulang na indibidwal. Ang pagtiyak na hindi ito maa-access ng mga menor de edad ay isang hiwalay na isyu, isa na may kinalaman sa regulasyon, hindi pagbabawal para sa lahat.

May mga indibiduwal ba na nagkakaroon ng mapilit na paggamit ng pornograpiya? Tiyak, tulad ng ipinapakita ng agham na maaari itong mangyari sa iba pang mga anyo ng entertainment, kabilang ang telebisyon, mga video game, at maging ang mga malusog na aktibidad tulad ng pag-aaral, nutrisyon, o pisikal na ehersisyo. Ang agham ay para sa pag-unawa, hindi para sa lehitimo ng mga moral na krusada. Ang mga nahihirapan sa mapilit na pag-uugali ay dapat humingi ng tulong sa pamamagitan ng gamot at therapy. Nararapat sa kanila ang pangangalaga, suporta, at paggalang, hindi isang mapanuring estado na nagpaparusa sa iba sa ngalan ng kanilang pagdurusa. Iyon ay hindi makatarungan o marangal, para sa kanila o para sa iba. Paminsan-minsan ay umiinom ako ng beer, at ang aking asawa ay naglalaro ng dalawang euro sa lottery tuwing Biyernes. Dapat bang ipagbawal ang dalawa dahil may mga taong dumaranas ng alkoholismo o pagkagumon sa pagsusugal? Bakit hindi tayo dapat maging malaya na tamasahin ang mga hindi nakakapinsalang "bisyo" sa kapayapaan? Ang isyu ay hindi pornograpiya, social media, pagsusugal, paggamit ng smartphone, pamimili, o alak sa kanilang sarili, ngunit ang konteksto kung saan sila nakikipag-ugnayan.

Ang ilan ay maaaring manipulatibong tumutol sa pamamagitan ng pag-apila sa awtoridad ng WHO, ngunit ito ay isang maling representasyon. Ang World Health Organization ay hindi nagtataguyod para sa pagbabawal ng pornograpiya. Ang mga alalahanin nito ay nakasentro sa pagprotekta sa mga mahihinang populasyon (lalo na sa mga menor de edad, na dapat na mahigpit na hindi kasama sa pag-access dito) hindi sa pagbabawal sa pagpapahayag ng sekswal na pang-adulto. Kung paanong naglalabas ito ng mga alalahanin tungkol sa sobrang tagal ng screen nang hindi humihiling ng pagbabawal sa mga tool na, sa kabila ng mga panganib nito, ay nananatiling napakahalaga, gaya ng mga smartphone.

Sa pagtatapos, bagama't hindi maikakaila na ang pornograpiya ay maaaring magkaroon ng negatibong epekto, ang pagpapakita nito bilang isang salot sa lipunan ay isang labis na pagmamalabis na pumipihit sa katotohanan. Para sa karamihan ng mga tao, sa karaniwang mga pangyayari, ito ay gumagana bilang isang hindi nakakapinsalang anyo ng libangan. Hindi ito nangangahulugan na hindi ito nakakapinsala para sa lahat, ngunit na, tulad ng iba pang mga uri ng pang-adultong libangan, maaari itong maging responsableng tangkilikin ng karamihan nang walang masamang kahihinatnan. Sa halip na pasiglahin ang moral na panic, ang isang mas makatwirang diskarte ay ang pagtuunan ng pansin ang responsableng pagkonsumo, tulad ng ginagawa natin sa iba pang industriyang nakatuon sa pang-adulto.

2) Pipigilan ba ng pag-aalis ng pornograpiya ang bawal na pagpapakalat ng intimate material?

Ang isang argumento para sa pagbabawal ng pornograpiya ay maaaring ito ay nag-aambag sa hindi awtorisadong pagpapakalat ng pribadong sekswal na nilalaman. Ito ay isang malalim na nakakabagabag na isyu na nararapat hindi lamang ng ating pansin kundi pati na rin ang ating empatiya at hindi natitinag na pakikiisa sa mga biktima. Ang kahihiyan ay ganap na nauukol sa mga lumalabag sa kanilang tiwala, o kumakain dito, hindi sa kanila. Hindi sila nag-iisa, may mga taong tumatayo sa kanila. Sa kanila, sasabihin ko: Kung ang pakiramdam ngayon ay hindi kakayanin, kumapit ka. Higit ka pa sa sakit na ito. Ikaw ay karapat-dapat sa pagmamahal, paggalang, at katarungan. Hindi ka tinukoy sa kung ano ang ginawa sa iyo. Gayunpaman, ang ideya na ang problemang ito ay malulutas sa pamamagitan ng pagbabawal sa legal na pornograpiya (sa gayon ay nililimitahan ang kalayaan ng mga taong nakikita ang sekswal na pagpapahayag at eksibisyon na kasiya-siya) ay may depekto sa maraming dahilan (bagaman ang mga lalaki ay maaari ding maging biktima, ang stigma at kahihinatnan ay kadalasang mas matindi para sa mga kababaihan: para sa kalinawan, samakatuwid ay sasangguni ako sa kaso ng babae sa mga sumusunod).

Isipin natin na, sa isang mapanupil at samakatuwid ay anti-pornograpiyang estado (pasista, komunista, teokratiko, atbp.), ang isang babae ay nag-uulat ng hindi sinasang-ayunan na pagbabahagi ng isang matalik na video ng kanyang sarili: mapoprotektahan ba siya o malalagay ba siya sa panganib na usigin dahil sa "imoral na mga gawa"? Sa mga bansang may mga regulasyon, may mga legal na tool para iulat at parusahan ang ilegal na pamamahagi ng mga video. Sa mga bansang nagbabawal, gayunpaman, ang mga biktima ay maaaring makaharap ng mga hadlang sa paghahanap ng hustisya, dahil ang pagtalakay sa mismong sekswal na nilalaman ay maaaring ma-stigmatize o maging kriminal, na posibleng humadlang sa kanila sa pag-uulat ng mga pang-aabuso.

Maaaring magtaltalan ang ilan na ang isyung ito ay hindi gaanong laganap sa mga bansa kung saan ipinagbabawal ang pornograpiya dahil, sa teorya, walang matalik na video na ibabahagi nang walang pahintulot. Gayunpaman, ang argumentong ito ay malalim na may depekto sa hindi bababa sa dalawang dahilan.

Ang una ay kahit na sa mga bansa kung saan ang pornograpiya ay legal at malawak na magagamit, ang pamamahagi o paghahanap ng hindi pinagkasunduan na intimate na materyal ay isang napakaseryosong krimen, na inuusig na may mga partikular na batas na naglalayong protektahan ang mga biktima at usigin ang mga nagkasala sa ilalim ng batas na kriminal. Ang pagpapalakas sa mga proteksyong ito at pagtiyak sa pagpapatupad ng mga ito ay isang marangal na adhikain na karapat-dapat sa walang patid na suporta.

Ang pangalawa ay, kahit na, walang katotohanan, ipinapalagay namin na sa mga bansang ipinagbabawal ang isang matalik na video na kumalat nang hindi gaanong madaling kumalat, wala itong magbabago: Ang pagbawas sa sirkulasyon ay walang kahulugan kung ang presyo ay pinatahimik ang biktima o ginagawang kriminal ang kanyang sekswalidad. Higit pa rito, ang pinakamalubhang pinsala mula sa ipinagbabawal na pagkalat ay hindi kinakailangang mangyari sa isang malaking sukat, maaari itong mangyari sa pagitan ng mga kakilala, na nagdulot ng malalim at hindi makatarungang pagdurusa, at ito ay hindi alintana ang dami ng naa-access na pornograpiya. Ang sakit na ito ay maaaring maging higit na mapangwasak sa mga konteksto kung saan ang sekswalidad ay mahigpit na binatikos: sa mga bansa kung saan ang pakikipagtalik ay ipinagbabawal at ang porno ay ipinagbabawal, ang panganib ng paghihiganti para sa biktima ay mas mataas, dahil hindi lamang siya nalantad laban sa kanyang kalooban, ngunit siya ay binansagan din bilang nagkasala ng isang pagkilos na itinuturing na hindi katanggap-tanggap sa lipunan. Sa mga kontekstong ito, ang biktima ay walang paraan upang ipagtanggol ang kanyang sarili, habang ang mga nagkalat ng video ay nananatiling walang parusa o kahit na nakakahanap ng suporta sa panlipunang pagkukunwari na kinondena ang mga kababaihan nang higit sa mga lalaki.

3) Nakakasama ba ang pornograpiya?

Ang pagpuna na ito ay batay sa isang napaka-kaduda-dudang palagay: sino ang nagpapasya kung ano ang "nakakahiya" at para kanino? Hindi ko ibig sabihin na i-relativize ang lahat ng halaga dito. Sa halip, gusto kong bigyang-diin ang isang pangunahing etikal na punto: na kapag ang isang nasa hustong gulang ay nagbigay ng wasto, may kaalamang pahintulot sa isang sekswal na pagpapahayag, at hindi nakakaramdam ng kahihiyan o pinsala dito, dapat nating tanungin ang ating sarili kung ang pagtawag dito ay "nakapanghihinayang" ay isang pagmuni-muni ng gawa mismo, o ng isang panlabas na moral na paghuhusga na ipinapalagay dito.

May isang pagkakataon na maging ang Madame Bovary ni Flaubert ay kinasuhan dahil sa kahalayan. At sa mahabang panahon, kahit na ang mga fresco ni Michelangelo sa Sistine Chapel ay itinuring na iskandalo dahil sa kanilang kahubaran. Ang itinuturing na "nakapanghihinayang" ay palaging isang bagay ng kultural na pang-unawa sa halip na isang layunin na katotohanan. Ang teatro, masyadong, ay matagal nang itinuring na walang galang, sa paraang mahirap isipin ngayon. Ganito rin ang masasabi tungkol sa trabaho: sa

maraming nakalipas na lipunan, ang itinuturing natin ngayon bilang isang marangal at marangal na hangarin ay minsang nakita na isang bagay na dapat ikahiya. Sa kabanata 4 ng *The Betrothed*, ikinuwento ni Alessandro Manzoni ang kuwento ng isang mangangalakal na, sa pagtanda, ay nahihiya "sa lahat ng oras na ginugol niya sa paggawa ng isang bagay sa mundong ito" at naobserbahan sa kanyang karaniwang katalinuhan at banayad na katatawanan na "ang pagbebenta ay hindi higit na katawa-tawa kaysa sa pagbili," na itinatampok kung gaano kataka-takang isaalang-alang ang pagpapahiya sa isang aktibidad na kinakailangan sa lipunan.

3.1) Para kanino?

Ang paglalagay ng label bilang "nakakasira" ng isang bagay na boluntaryong ginagawa ng isang nasa hustong gulang ay isang panlabas na pagpapakita lamang ng mga personal na damdamin, sa halip na isang layunin na katotohanan. Aaminin ko: Personal kong nakitang maraming reality show ang nakakasira, para sa parehong dignidad at katalinuhan ng mga nasasangkot, ngunit kinikilala ko na ito ay isang bagay ng panlasa, hindi isang legal na alalahanin. Tinatangkilik sila ng iba, at sapat na iyon. Tiyak, lahat tayo ay maaaring sumang-ayon na ang pagbabawal sa mga naturang programa ayon sa batas ay isang malinaw na paglabag sa personal na kalayaan.

Kung, sa kabilang banda, ang pag-aangkin ay ang pornograpiya ay nakakahiya para sa manonood, kung gayon, ano ang mas nakakahiya sa panonood ng sex kaysa sa panonood ng isports, pelikula, o dokumentaryo?

Maaaring magtaltalan ang isa na ang paggawa ng pornograpiya ay nakakahiya. Gayunpaman, kung ang isang tao ay nakakaranas ng isang bagay na positibo at kasiya-siya, walang dahilan upang punahin ito dahil lamang sa hindi ito akma sa tradisyonal na mga social canon. Ang pornograpiya ay maaaring magsama ng maruruming usapan o may kinalaman sa mga dinamika gaya ng pinagkasunduan at kasiya-siyang paggalugad ng kontrol at pagsuko. Ngunit ang mga ito ay nagaganap sa loob ng isang puwang na tinukoy ng mutual consent at personal na awtonomiya, na sa panimula ay nagpapakilala sa kanila mula sa pamimilit. Wala silang kinalaman sa pang-aapi na nagpapasigla sa may sakit na pag-iisip ng isang rapist. Ang pangunahing pagkakaiba ay ang pagsang-ayon: kung bakit ang isang dynamic na sekswal na pakikipag-ugnayan ay *tiyak* ang katotohanang ito ay malayang pinili at tinatangkilik ng parehong partido, wala nang higit pa sa anumang uri ng pang-aabuso. Kapansin-pansin din na ang ilang indibidwal ay nakakahanap ng malalim na katuparan sa pinagkasunduan na dinamika ng dominasyon at pagpapasakop, hindi batay sa karahasan o pagdurusa, ngunit sa pagtitiwala, sikolohikal na pagsuko, at ang magkabahaging kagalakan sa paggalugad ng mga tungkulin ng kontrol at kahinaan. Ito rin ay isang wasto at makabuluhang anyo ng sekswal na pagpapahayag, basta't ito ay malayang pinipili at kapwa tinatangkilik. Upang maging tama sa etika, ang mga dinamikong ito ay dapat na nakabatay sa malalim na emosyonal na pagsasaayos, at pinili dahil umaayon ang

mga ito sa panloob na katotohanan ng mga nasasangkot. Ang paglalagay ng label sa mga karanasan bilang "nakapanghihinayang" ay binabalewala ang pagkakaiba-iba ng sekswalidad ng tao at ang mga panganib na nagpapakita ng personal na kakulangan sa ginhawa ng isang tao sa iba. Kasama sa pagkakaiba-iba na iyon hindi lamang matapang na pagpapahayag, kundi pati na rin ang katahimikan. Ang ilang mga tao ay nagpapahayag ng kanilang awtonomiya sa pamamagitan ng pagbaling patungo sa sex; iba, sa pamamagitan ng pagtalikod dito. Walang anyo ng kalayaan ang higit na lehitimo kaysa sa iba. Ang pag-iwas ay hindi panunupil, at ang kawalang-interes ay hindi kabiguan. Ang kalayaang magsabi ng oo ay walang ibig sabihin kung walang katumbas na kalayaang humindi, hindi lamang sa isang sandali, ngunit marahil sa isang buong buhay. Bukod dito, ang pornograpiya ay hindi kinakailangang tumanggap ng matapang na dinamika. Sinasaklaw nito ang isang malawak na spectrum ng mga expression, mula sa pinakamalambot at pinaka-romantikong anyo ng erotismo hanggang sa mas tahasang pagtatanghal. Walang iisang kahulugan ng pornograpiya, tulad ng walang iisang paraan upang maranasan ang sekswalidad. Ang mahalaga ay ang lahat ng mga form ay batay sa pahintulot at personal na pagpili.

Kung ang isang sekswal na karanasan ay sinasadyang pinili sa pagitan ng mga nasa hustong gulang at namuhay nang ligtas, kung ito ay itinuturing na nakakababa ay isang usapin ng personal na pananaw, hindi isang katwiran para sa pagbabawal. Ito ay katawa-tawa para sa isang tao na magdikta: "Hindi, hindi mo dapat i-enjoy ito sa ganitong paraan, dahil lang hindi ko gusto ito". Sa huli, ang prinsipyong ito ay nalalapat sa anumang iba pang aktibidad ng tao: at nakita ko na ang paghahambing sa matinding pamumundok ay lubhang kawili-wili muli: ang ilan ay nasusumpungan na ito ay lubos na kasiya-siya habang para sa iba ito ay isang bangungot. Ang pag-alis sa nakaraan ng karanasang ito ay halos kasingseryosong krimen gaya ng pagpilit sa huli na isabuhay ito.

Nararapat ding isaalang-alang na hindi makatwiran na ipalagay na kahit ang mga nag-aalinlangan o personal na walang malasakit sa pornograpiya ay malamang na umamin na hindi lahat ng ito ay pangit, walang kaluluwa, o nakakahiya. Kahit na isantabi ang halos lahat ng umiiral na nilalaman, mahirap paniwalaan na ang karamihan sa mga tao, kung nalantad sa isang malawak at magkakaibang spectrum, ay hindi makakahanap ng kahit ilang mga gawa na sumasalamin sa kanila. Hindi dahil sila ay "mga mapagkunwari," kundi dahil ang erotikong imahinasyon ay kasing sari-sari at kumplikado gaya ng musika o tula. Kahit na tanggapin natin, walang katotohanan, ang prohibitionist na lohika na nagsasabing "Ipinagbabawal ko ito dahil hindi ko gusto ito," (isang lohika na hindi mapanghawakan sa etika) ang implicit na syllogism sa likod ng kabuuang pagbabawal ay babagsak pa rin.

3.2) Ang moral na dobleng pamantayan

Sa katotohanan, ang ideya na ang pornograpiya ay nakakasira ay madalas na salamin ng isang mahabang kultural na tradisyon na palaging nakikita ang sekswalidad ng babae bilang isang bagay na dapat kontrolin at limitado. Ito ay hindi nagkataon na ang mga babaeng

gumagawa ng porn ay madalas na hinuhusgahan ng masama, habang ang mga lalaki ay mas mababa, kung hindi man lang hinahangaan. Ito ang parehong pattern na humahantong sa pagpuri sa isang lalaki na may maraming kasosyo at pagkondena sa isang babae para sa parehong pag-uugali. Ngunit kung ang problema ay panlipunang stigma, ang solusyon ay hindi ipagbawal ang pornograpiya: ito ay upang baguhin ang mentalidad na nakapaligid dito. Hindi pornograpiya ang nagpapababa sa kababaihan, kundi ang mga pamantayang panlipunan ang nagpapataw ng moral na pasanin sa kababaihan para sa kanilang mga sekswal na pagpili. Ang paghatol na ito ay isang anyo ng sekswal na pang-aapi. Ang ganitong pagkondena ay hindi lamang hindi makatarungan kundi pati na rin sa panimula ay hindi tugma sa mga prinsipyo ng pagiging patas at hindi paghuhusga na itinataguyod ng tunay na Kristiyanong etika.

Ngunit may isang bagay na mas nakakabahala sa likod ng pag-aangkin na ang isang babae ay "hindi dapat" gumawa ng pornograpiya, hindi dahil sa ayaw niya, ngunit dahil sinasabi ng iba na ito ay hindi karapat-dapat para sa kanya. Ang ganitong pangangatwiran ay hindi proteksiyon: ito ay sexist, at sa huli ay hindi makatao. Ito ay nakasalalay sa palagay na ang mga kababaihan ay hindi ganap na may kakayahang magpasya para sa kanilang sarili kung ano ang nagpaparangal o nakakasira sa kanilang dignidad. Ang sabihin sa isang babae na "hindi ka makakagawa ng pornograpiya" dahil nakakasakit ito sa iyong moral na panlasa ay walang pinagkaiba sa pagsasabi sa kanya na "hindi ka maaaring magsalita sa publiko," o "kailangan mong manatili sa bahay at magluto."

Ito ay hindi tungkol sa pag-iingat sa kanyang kaluluwa, ito ay tungkol sa pagpupulis sa kanyang kalooban. Ang pagtanggì sa isang tao ng karapatang tukuyin ang kanilang sariling dignidad ay isang mas malalim na anyo ng objectification kaysa sa anumang kilos na pinagkasunduan. Sinasabi nito: 'Bawal kang maging ikaw, dahil napagdesisyunan na namin kung sino ka dapat'. At wala nang insultong higit na malupit, o mas mapagmataas, kaysa sa pagpapanggap na protektahan ang isang tao sa pamamagitan ng pagkakait sa kanila ng karapatang maging sino sila.

Dapat nating tandaan na ang stigma ay hindi lamang naka-target sa mga taong pumili ng pornograpiya bilang isang propesyon. Tinatamaan din, marahil kahit na mas malupit, ang mga taong nag-explore nito minsan, dahil sa pag-usisa, pagnanais, pakiramdam ng kalayaan, o kahit para lamang kumita ng kaunting pera, at pagkatapos, sa paglipas ng panahon, maaaring nagsimula silang mag-alinlangan, iniisip kung ang pagpipiliang iyon ay nag-iwan ng marka sa kanila. Sa mga babaeng ito, gusto kong sabihin, sa buong kahinahunan at lakas na aking makakaya: wala kang nawala. Hindi ang iyong dignidad. Hindi mo karapatan na mahalin. Hindi ang iyong kakayahang makita ng mga mata na puno ng pagpapahalaga at tunay at malambot na pagmamahal. Walang mali sa iyo, hindi noon, at hindi ngayon. Ang mga humahatol sa iyo nang walang pag-unawa ay naghahayag lamang ng kanilang sariling mga limitasyon, hindi sa iyo. Karapat-dapat kang mahalin nang may pagsinta, may paggalang, nang may tula. Hindi "sa kabila ng" nagawa mo, ngunit higit sa lahat dahil sa lakas ng loob na mayroon ka. Sapagkat ang ipakita ang iyong sarili, ang

pagsasabi nang walang kahihyan sa mundo: 'ako ito', ay hindi lamang upang ibunyag ang iyong balat, ngunit upang hubadin ang iyong kaluluwa. At iyon, masyadong, ay isang bagay na lubos na tao, at lubos na karapat-dapat. Hindi ito nangangahulugan na ang gayong pagpili ay dapat gawin nang basta-basta. Gaya ng sinabi ko kanina, “kung ang problema ay panlipunang stigma, ang solusyon ay hindi ang pagbabawal ng pornograpiya: ito ay upang baguhin ang mentalidad na nakapaligid dito”, ngunit ang layuning iyon ay malayo pa, at maaaring hindi na ganap na makamit. Umiiral ang stigma, at kung ang pakiramdam ng isang tao ay masyadong marupok upang dalhin ito nang basta-basta, nang may kapayapaan, sa palagay ko ay hindi matalinong huwag pansinin ito. Ngunit iyon ay walang kinalaman sa halaga ng isang taong nakaranas ng ganitong karanasan.

3.3) Ang takot sa kalayaan ng ibang tao

Sa personal, tulad ng karamihan sa mga tao, ako ay emosyonal at sekswal na monogamous at pribado, at wala akong interes na iba ang pamumuhay sa aking sekswalidad. Ngunit hindi ito nagpaparamdam sa akin na mas mataas kaysa sa mga taong gumagawa ng mga pagpipilian na naiiba sa akin (halimbawa, mga pagpili ng kahalayan o exhibitionism na nagpapakita ng pornograpiya), tulad ng hindi ko mararamdaman na mas mabuti kaysa sa isang taong nagsasanay ng matinding palakasan o naglalaan ng kanilang sarili sa mga hilig na hindi ko gagawin. Ang tanging criterion na tunay na mahalaga ay ang kusa at may kaalamang pagpayag ng mga kasangkot. Bakit ko sasabihin sa mga taong naiiba ang kanilang sekswalidad sa akin, "Ako ay matuwid at ikaw ay mali"? Anong layunin na prinsipyo ang nagbibigay-katwiran sa gayong paninindigan? Sa anong kahulugan ako nakahihigit sa moral? Ang tunay na pag-ibig ay hindi pinagbabantaan ng sekswal na pagpapahayag, lalo na kapag nauunawaan na ang pagtatalik at pag-ibig, bagaman madalas silang nagkikita, ay hindi magkatulad. Ang isang tao ay maaaring makaramdam ng emosyonal na paglahok nang walang pagnanais, at pagnanais na walang emosyonal na paglahok. Iyan ay hindi isang kapintasan sa kalikasan ng tao. Ito ay bahagi ng kanyang kayamanan. Matatag din akong naniniwala sa posibilidad ng malalim na pagkakaibigan sa pagitan ng mga lalaki at babae, o, sa kaso ng mga gay na indibidwal, sa pagitan ng mga taong may parehong kasarian. Nalulungkot ako kapag nararamdaman ng mga tao ang pangangailangang gawing seksuwal ang bawat anyo ng pagmamahal o pagiging malapit, na para bang ang tanging emosyonal na pananalita natin ay erotiko. May napakalawak na kagandahan sa mga bono na walang hinihiling kundi ang presensya, katapatan, at ang tahimik na kagalakan na nariyan para sa isa. Ang maikling digression na ito, sa tingin ko, ay hindi nailagay sa ibang lugar. Ang pilosopikal na pag-iisip ay nangangahulugan din ng pagkilala sa malalim na koneksyon sa pagitan ng tila magkakaibang mga tema. Kasama rin sa kalayaang seksuwal ang kalayaang huwag makisali sa pakikipagtalik, ang kalayaang maglinang ng malalim, hindi erotikong mga ugnayan, upang mamuhay ng mga madamdaming relasyon nang walang paunang itinatag na mga pattern. Dito, nais kong hamunin ang ideya na ang ilang mga koneksyon ay dapat na sekswal o ikinategorya. Ito, sa katunayan, ang mismong salpok na pinagbabatayan ng pagnanasang ipagbawal ang

pornograpiya: ang pagkahumaling sa pag-label, sa pagkakategorya, sa pagkontrol. Sa madaling salita ang mga pagmumuni-muni na ito, bagama't personal, ay napakahalaga, dahil ang ating kakayahang igalang ang kalayaan ng ibang tao ay nagsisimula sa ating kakayahang maunawaan ang pagkakaiba-iba ng koneksyon ng tao. Ito ay tiyak na ang kayamanan ng karanasan ng tao na dapat magpaalala sa atin na tayo ay wala sa posisyon na humatol.

Kung ang isang tao ay kusang-loob na pipiliin na gumawa ng pornograpiya, nakatagpo ng kasiyahan sa kanilang trabaho at hindi dumaranas ng pinsala, ang tunay na tanong ay kung ito ba ay lugar ng sinuman na humatol. Sino tayo para sabihin na ito ay "nakakasira"? Ang pagtatangkang magsabatas ng moralidad batay sa personal na kakulangan sa ginhawa ay mapanganib na malapit sa isang awtoritaryan na kaisipan at nagpapataas ng mas malawak na pilosopikal na alalahanin tungkol sa kalayaan ng indibidwal at kontrol ng estado sa pribadong buhay.

Tulad ng sinabi ni John Stuart Mill sa On Liberty:

> Sa sandaling maapektuhan ng anumang bahagi ng pag-uugali ng isang tao ang mga interes ng iba, ang lipunan ay may hurisdiksyon dito, at ang tanong kung ang pangkalahatang kapakanan ay itataguyod o hindi sa pamamagitan ng pakikialam dito, ay magiging bukas sa talakayan. Ngunit walang puwang para sa pag-aalinlangan sa anumang ganoong katanungan kapag ang pag-uugali ng isang tao ay nakakaapekto sa mga interes ng walang mga tao maliban sa kanyang sarili, o kailangang hindi makaapekto sa kanila maliban kung gusto nila (lahat ng mga taong may kinalaman sa pagiging nasa hustong gulang, at ang karaniwang dami ng pang-unawa). Sa lahat ng ganoong kaso, dapat mayroong perpektong kalayaan, legal at panlipunan, upang gawin ang aksyon at panindigan ang mga kahihinatnan.

Ang mga katulad na debate ay lumitaw sa ibang mga lugar ng indibidwal na awtonomiya. Isaalang-alang ang euthanasia: dapat bang pagkaitan ng karapatan ang isang may kaalaman, pumapayag na indibidwal na wakasan ang kanilang pagdurusa? O kumuha ng homoseksuwalidad, na hanggang kamakailan ay pinaghihigpitan batay sa moralistikong mga argumento na katulad ng kung minsan ay nakadirekta laban sa pornograpiya ngayon. Sa ilang bahagi ng mundo, ipinagbabawal pa rin ito, kadalasan ng mga heterosexual na lalaki (sa maraming konteksto, ang mga babae ay may posibilidad na magpakita ng higit na pagpapaubaya, at sa mga bansang umuurong sa kultura, bihira pa rin silang humawak ng mga posisyon ng kapangyarihan) na, tiyak na dahil sila ay mga heterosexual na lalaki, nauunawaan kung gaano kasakit na makita ang kanilang mga sarili na nakulong sa isang mundo kung saan ang tanging pinahihintulutang paraan ng pagpapalagayang-loob ng mga lalaki. Gayunpaman, sa kabila ng pag-unawang ito, nararamdaman nilang may karapatan silang ipataw iyon nang eksakto sa mga babaeng lesbian, na tinatanggihan sila ng karapatang sundin ang kanilang sariling kalikasan at malayang magmahal. Hindi dahil sa kamangmangan, ngunit dahil sa kagustuhang ipatupad sa iba ang hinding-hindi nila

tatanggapin. Tulad ng pornograpiya, ang ibinubunyag ng lahat ng mga kasong ito ay ang parehong pinagbabatayan na takot sa kalayaan ng ibang tao, at ang pagkahumaling sa kontrol sa kung ano ang naiiba.

Ngunit tiyak na dahil ang pagtatanggol sa homosexual na kalayaan ay napakahalaga, dapat ding kilalanin ang mga panganib na dulot ng pagsasamantala nito para sa pagpapalaki ng sarili. Sa nakalipas na mga taon, sa ilang konteksto sa Kanluran, nakita natin ang dumaraming bilang ng mga indibidwal na, sa ilalim ng pagkukunwari ng pagtataguyod para sa mga sekswal na minorya, ay tila mas nababahala sa pagpapakita ng moral na superyoridad kaysa sa aktwal na kapakanan ng mga sinasabi nilang ipagtanggol. Ang mga dinamikong ito, na kadalasang hinihimok ng walang kabuluhan sa halip na kabutihan, ay maaaring ihiwalay ang opinyon ng publiko, lumikha ng pagkapagod sa kultura, at maging mas mahirap ang buhay para sa mga homoseksuwal na tao mismo, na maaaring makaramdam ng kahihyan, maling representasyon, o naging mga simbolo sa mga labanan sa ideolohiya. Ang isang katulad na kababalaghan ay maaaring maobserbahan sa anti-racist na aktibismo, kung saan ang ilang mga tinig ay hindi naghahanap ng hustisya, ngunit ang spotlight. Ang pakikipaglaban para sa dignidad at pagkakapantay-pantay ay mas nararapat kaysa sa pagiging instrumental ng ego. Gaya ng minsang nabanggit ni Alessandro Manzoni (kabanata 13 ng mapapangasawa), kadalasang nangyayari na

> nagiging hadlang ang pinaka-masigasig na tagasuporta.

Isang katotohanang pinanghahawakan pa rin: ang pinakamasisigasig na tagasuporta, nang walang pagpapakumbaba at sukat, ay kadalasang maaaring maging hadlang sa mismong layunin na nais nilang paglingkuran.

4) Tinututulan ba ng pornograpiya ang mga tao?

Bagama't mahalagang kilalanin na ang ilang mga indibidwal ay maaaring makahanap ng tunay na sekswal na katuparan sa pagiging erotikong objectified, sa loob ng isang pinagkasunduan at intimate framework, ang terminong objectification ay kadalasang ginagamit sa isang negatibong kahulugan, upang magpahiwatig ng pagkawala ng kalooban, dignidad o sangkatauhan. Ngunit ang mga ito ay sa panimula iba't ibang mga konsepto. Ang erotikong objectification, kapag pinili nang malaya at naranasan nang may paggalang sa isa't isa, ay hindi katulad ng dehumanization. Ang una ay maaaring isang wastong anyo ng personal na pagpapahayag; ang huli ay isang paglabag sa sarili.

Ngunit kapag pinag-uusapan natin ang objectification sa pornograpiya, talagang tinutukoy ba natin ang huli? Kung ang isang may sapat na gulang at pumayag na tao ay nagpasya na gumawa ng porn, sino tayo para sabihin na sila ay "nabawasan sa isang bagay"? Kung ang lohika na ito ay wasto, kailangan nating sabihin na ang isang modelo ay na-object dahil pinahahalagahan siya para sa kanyang aesthetics, o na ang isang atleta ay na-object dahil

ang kanyang halaga ay naka-link sa pisikal na pagganap. Ngunit walang nagtataas ng mga pagtutol na ito, dahil malinaw na ang halaga ng isang tao ay hindi kailanman nababawasan sa iisang dimensyon. Higit pa rito, hindi kinakansela ng pornograpiya ang personalidad ng mga nagsasagawa nito. Bakit hindi ito, sa halip, ay isang paraan upang ipahayag ang sariling katangian?

Ang ekspresyong "nakikita bilang isang bagay" ay may problema mismo. Ang isang porn performer ay hindi nakikita bilang isang mannequin o isang walang laman na shell: ito ay tiyak na ang katotohanan na siya ay buhay, kasalukuyan at may kamalayan na nagbibigay ng kahulugan sa eksena, at ginagawa itong erotiko. Ang pumukaw sa pagnanais ay hindi ang kawalan ng pagiging subjectivity, ngunit tiyak ang kanyang malay na presensya, ang kamalayan sa likod ng titig, ang sadyang pagkilos ng pagpapakita ng kanyang sarili. Siya ay hindi nabawasan sa isang bagay; siya ay isang paksa na pumipili upang maglaro ng ilang mga aesthetic code. At ang sadyang pagpili na iyon ang naghihiwalay sa erotikong pagpapakita sa dehumanisasyon. Ito ang dahilan kung bakit ang pornograpiyang binuo ng AI, gaano man katotoo, ay hindi kailanman magkakaroon ng parehong halaga gaya ng tunay na pornograpiya. Ang mga ito ay hindi lamang mga imahe, sila ay mga pagpapahayag ng presensya ng tao, ng mga may kamalayan na indibidwal na pinipili na makita. Ang mga etikal at emosyonal na dilemmas na malapit nang lumitaw sa paggamit ng AI sa pornograpiya ay isa pang patunay na ang mga gumaganap ay hindi itinuturing bilang mga bagay, ngunit bilang mga indibidwal na may kamalayan. Kung sila ay tunay na nakikita bilang mga instrumento lamang, ang pornograpiya ay lilipat sa mga artipisyal na replika. Lubos akong nagdududa na mangyayari iyon. Ang artipisyal na nabuong makasagisag na sining ay maaaring maging epektibo sa maraming iba pang mga domain, ngunit ito ay tiyak sa pornograpiya na nabigo itong palitan ang elemento ng tao. May mga sektor kung saan ang mga tao ay madalas na itinuturing na mga tool na maaaring palitan: sa mga pabrika, sa mga opisina, sa serbisyo sa customer. Siyempre, walang likas na mali sa automation: ang pagpapalit ng paggawa ng tao sa mga makina ay kadalasang tanda ng pag-unlad, hindi isang kabiguan ng etika. Ngunit dapat nating kilalanin kung ano ang ibinubunyag nito. Kapag ang isang makina ay maaaring gawin ang trabaho nang mas mahusay, ang tao ay tinanggal nang walang moral na pag-aatubili, na parang ang kanilang presensya ay walang tunay na halaga. Iyan ang hitsura ng tunay na objectification. Kabalintunaan, ito ay tiyak sa pornograpiya (ang mismong larangan na inakusahan ng pagbabawas ng mga tao sa mga bagay) na ang presensya ng tao ay hindi maaaring palitan. At binibigyang-diin ng obserbasyon na ito ang kamalian ng pag-aangkin na ang mga gumaganap ay nakikita bilang mga bagay: kung sila nga, ang mga replika ng AI ay higit pa sa sapat. Sa madaling salita, tiyak na kung saan mayroong mas malaking akusasyon ng objectification, mayroong isang mas malaking pagkilala sa hindi maaaring palitan ng tao.

Sa totoo lang, ang mga nag-aakusa sa pornograpiya ng "pagtutol" ay kadalasang ginagawa ito upang siraan ang sekswalidad ng babae. Bakit ang isang babae na pipiliing ipakita ang kanyang katawan ay dapat "nababawasan sa isang bagay", habang ang mga nagtatago nito

ay itinuturing na "kagalang-galang"? Ang mentalidad na ito ay hindi nagpoprotekta sa mga kababaihan, ito ay nagpapabata sa kanila. Ang tunay na paggalang ay hindi sa pagsasabi sa kanila kung ano ang maaari o hindi nila magagawa, ngunit sa pagkilala sa kanilang kakayahang magpasya para sa kanilang sarili. Ang paggawa ng porn o pagiging madre ay parehong lehitimo at lubhang kagalang-galang na mga pagpipilian. Nakasusuklam na may mga taong iginagalang ang isa ngunit hindi ang isa. Parehong mga anyo ng pagpapakahulugan sa sarili, ni higit pa o hindi gaanong marangal, hangga't sila ay malayang pinili.

Ang ilan ay humihimok kay Kant na akusahan ang pornograpiya ng pagbawas ng tao sa isang bagay. Ngunit tiyak na ang kanyang pinakamarangal na prinsipyo, ang nag-uutos sa atin na tratuhin ang bawat tao bilang isang layunin, at hindi lamang bilang isang paraan, na nagpapakita ng kamalian sa argumentong ito. Kung ang isang tao, sa buong kamalayan sa kanilang sarili, ay nararamdaman na ang isa sa mga layunin ng kanilang buhay ay kasama ang eksibisyon, hindi sila bagay: sila ay isang indibidwal na gumagawa ng mga desisyon tungkol sa kanilang sariling katawan at sekswalidad. Ang paggalang sa moral para sa taong iyon ay nangangahulugan ng paggalang sa pagpili na iyon, hindi pagsupil dito. Ang pagtanggì sa kanila na ang kalayaan, sa ngalan ng pagtataguyod ng isang nangingibabaw na modelo ng panlipunang sekswalidad na hindi nila kinikilala bilang kanilang sarili, ay nangangahulugan ng tiyak na pagtrato sa kanila bilang mga paraan sa isang layunin na hindi nila ibinabahagi (ibig sabihin, pagpapanatili ng isang sama-sama at moralistikong pananaw ng sekswalidad), sa halip na bilang mga layunin sa kanilang sarili. At ito, oo, ay talagang nangangahulugan ng objectifying.

Ang ilan ay maaaring tumutol na, kahit na ang pagbibigay ng awtonomiya at pagsang-ayon, ang pornograpiya ay madalas pa ring nagsasangkot ng isang uri ng objectification, at ito lamang ang sasalungat sa prinsipyo ni Kant na hindi kailanman tratuhin ang isang tao bilang isang paraan lamang. Ngunit ang pananaw na ito ay malalim na pinagdududahan. Kapag pinahintulutan natin ang isang may sapat na gulang, na lubos na nakakaalam sa kanilang sarili, na makisali sa pornograpiya, hindi natin sila pinipilit o nilililang na gawin ang isang bagay na hindi nila gusto, hinahayaan natin silang tuparin ang isang pangangailangan, na ituloy ang isang paraan ng pagpapahayag ng sarili na mahalaga sa kanila.

Kapag ang isang tao ay sinasadyang nagpasya na ialay ang kanilang sarili sa paningin ng iba, kahit na sa isang anyo na erotikong naglalaro sa objectification, hindi sila binabawasan sa isang paraan. Pinipili nila ang isang layunin; sila ay gumagamit ng ahensya. Sa ganitong mga kaso, ang katawan ay nagiging isang wika, isang anyo ng pagpapahayag, maging isang kultural o eksistensyal na pahayag. Kung ako ay kusang-loob na umako sa isang tungkulin, kahit isa na simbolikong naglalagay sa akin sa posisyon ng isang "paraan", nananatili akong isang paksa. Ako ang may-akda ng sandaling iyon. Hindi ko nakikita ang pangangailangan ni Kant bilang pagbabawal sa mga erotikong tungkulin o theatricality, ngunit bilang panawagan na igalang ang soberanya ng tao, lalo na kapag ang kanilang kalayaan ay hindi kinaugalian, ngunit hindi nakakapinsala sa etika, na mga anyo. Sa madaling sabi, ang

pagiging ninanais o nag-aalok ng kasiyahan, tulad ng ginagawa ng mga mang-aawit o mananayaw, ay hindi katulad ng pagiging isang bagay.

Kung dadalhin natin ang makasaysayang Kant sa ika-21 siglo at tanungin siya kung ano ang palagay niya tungkol sa pornograpiya, malamang na masindak siya (at hindi ko maibubukod na maaaring totoo rin ito para kay Mill). Ang reaksiyong iyon ay mahuhubog ng kultura at sekswal na mga pamantayan sa kanyang panahon, hindi ng mga pangunahing prinsipyo ng kanyang moral na pilosopiya. Ito ang dahilan kung bakit nangangatuwiran ako na ang paglalapat ng kanyang mga pangunahing ideyang etikal sa ating kasalukuyang konteksto ay maaaring minsan ay nangangailangan ng pag-alis mula sa kanyang mga personal na paghatol. Ang hamon ay hindi sundin ang mga konklusyon ni Kant, ngunit manatiling tapat sa kanyang moral na pamamaraan: upang tratuhin ang mga tao bilang mga layunin, at kumilos lamang ayon sa mga prinsipyong magagawa natin bilang mga unibersal na batas. Naniniwala ako na, sa lahat ng mga kontradiksyon na naninirahan sa bawat tao, si Kant sa ilang kahulugan ay inasahan pa nga si Mill ng ilang dekada. Sumulat siya (mula sa "On the old saw: na maaaring tama sa teorya ngunit hindi ito gagana sa pagsasanay"):

> Walang sinumang makakapilit sa akin na maging masaya pagkatapos ng kanyang fashion, ayon sa kanyang pagkaunawa sa kapakanan ng ibang tao. Sa halip, maaaring ipagpatuloy ng lahat ang kanyang kaligayahan sa paraang tila pinakamabuti sa kanya, basta't hindi niya nilalabag ang kalayaan ng ibang tao na ituloy ang magkatulad na layunin, ibig sabihin, sa karapatan ng iba na gawin ang anumang maaaring kasabay ng kalayaan ng bawat tao sa ilalim ng posibleng unibersal na batas.

Siyempre, ang mga pananaw ni Kant sa sekswalidad ay kumplikado, at ang aking larangan ay pisika, hindi pilosopiya; Nag-aalok lang ako ng isang magandang pilosopikal na pagbabasa ng kanyang mga pangunahing prinsipyo, na inilapat sa isang modernong konteksto kung saan ang mga moral na hamon ay nagbago (marami sa mga katotohanang tinutukoy ko dito ay hindi umiiral, at hindi maisip, noong panahon ni Kant) ngunit ang pangangailangan para sa paggalang, awtonomiya, at kamalayan sa epekto ng ating mga aksyon sa mundo ay nananatiling pareho. Naglakas-loob akong sabihin na ang malamang na pagtangga ng makasaysayang Kant sa pornograpiya ay sasalungat sa puso ng kanyang pilosopiya, kapwa sa mga tuntunin ng pangangailangan na ituring ang bawat tao bilang isang layunin at hindi lamang bilang isang paraan, at sa mga tuntunin ng pagkilos lamang sa mga prinsipyo na maaaring makatuwirang naisin ng isang tao na maging mga unibersal na batas (sa kasong ito, ang prinsipyo na ang mga personal na pagpili na hindi natin maaaring ibahagi ay dapat pa ring igalang sa iba, hangga't ang mga ito ay iginagalang sa iba). Ang ginagawa ko dito ay isinasaalang-alang ang isang nagbagong interpretasyon ng kanyang kaisipan, isa na nagpapanatili sa etikal na kakanyahan nito, ngunit tinatanggi ang sexophobic moralism ng ibang edad. Ang pagtrato sa isang tao bilang isang wakas ay hindi upang diktahan ang kanilang buhay, ngunit para igalang ang kanilang kapasidad na piliin ito.

5) Sinasamantala ba ng pornograpiya ang kalungkutan?

Maaaring magtalo ang ilan na sinasamantala ng pornograpiya ang kalungkutan, ngunit ito ay isang mahinang argumento sa hindi bababa sa dalawang dahilan.

i) Una, ang pornograpiya ay hindi eksklusibo sa mga malungkot na indibidwal. Maraming tao sa masaya at malalim na konektadong mga relasyon ang nasisiyahan dito nang magkasama bilang isang nakabahaging karanasan.

ii) Pangalawa, lahat ng industriya ay umiiral upang matugunan ang mga pangangailangan ng tao. Sinasamantala ba ng agrikultura ang kagutuman? Sinasamantala ba ng mga doktor ang sakit? Kung gusto mong ilagay ito sa ganoong paraan, pagkatapos ay oo, ngunit ito ay isang tampok lamang ng lahat ng mga propesyon. Tuwing papasok tayo sa trabaho, ang ating ginagawa ay tiyak na matugunan ang isang pangangailangan. At ito, sa pangkalahatan, ay tunay na isang marangal na bagay.

Minsan, ang mga pangangailangang ito ay hindi talaga malusog, isaalang-alang ang tabako, alkohol, fast food, matamis na inumin, o trash TV. Gayunpaman, hindi tulad ng mga sangkap tulad ng alak o tabako, ang pornograpiya, kahit na kapag naranasan sa isang mulat at magalang na paraan, ay nauugnay sa isang natural at malusog na pangangailangan. Ang totoong tanong ay: anong problema ang talagang nilulutas ng pagbabawal sa pornograpiya? Sa paanong paraan mapapabuti ng pagbabawal ng pornograpiya ang buhay ng mga lalaki at babae na walang relasyon? Ang tanging alalahanin na pumapasok sa isip kaugnay ng isyu ng kalungkutan ay, sa mga bihirang kaso, ang mga taong mahina sa sikolohikal ay maaaring maniwala na maaaring palitan ng pornograpiya ang pakikipag-ugnayan ng tao. Gayunpaman, tulad ng natalakay na sa Seksyon 1.2, ang panganib ng maling paggamit ng iilan ay hindi nagbibigay-katwiran sa pagsupil sa kalayaan para sa lahat.

Sa konklusyon, hindi lahat ng paggamit ay pantay na malusog, tulad ng sa pagkain o libangan, ang labis ay maaaring humantong sa mga problema. Ngunit hindi ito kasalanan ng pornograpiya mismo, isang paalala lamang na ang lahat ng kasiyahan ay nangangailangan ng balanse at kamalayan.

6) Ang "paano kung siya ang iyong ina?" argumento

Ito ay isang klasikong halimbawa ng isang emosyonal na kamalian. Ang ideya na ang isang aktibidad ay nagiging hindi katanggap-tanggap kapag ito ay nagsasangkot ng isang malapit na kamag-anak ay hindi isang makatwirang argumento ngunit isang emosyonal na reaksiyon. Kung ang aking ina ay isang porn actress, ito ang kanyang pipiliin, tulad ng kung pipiliin niyang maging isang abogado, isang atleta, o isang artista. Pero bakit kailangan kong maging problema iyon? Kung malaya niyang pinili ang landas na iyon, anong makatwirang batayan ang kailangan kong tumutol? Ang tanging tunay na tanong ay dapat kung gusto niya ito. Paano kung gustong umakyat ng K2 ng nanay mo? Iyan ay tunay na masisindak sa akin,

para sa magandang dahilan, dahil ang mga panganib ay nagbabanta sa buhay. Bagama't masusumpungan ko pa rin ito *lubhang hindi makatarungan*, naiintindihan ko man lang kung bakit maaaring subukan ng estado na ipagbawal ang mga naturang aktibidad na may mataas na peligro para sa mga kadahilanang pangkaligtasan. Ngunit pornograpiya? Maaaring may kasama itong emosyonal at etikal na mga kumplikado, tulad ng maraming karanasan ng tao, ngunit kapag malayang pinili, hindi ito likas na nakakapinsala at hindi dapat ituring na parang banta sa kaligtasan. Sa madaling sabi, bilang tugon sa tanong na "paano kung siya ang iyong ina?" Tutugon ako nang eksakto tulad ng ginawa ni Charlie Chaplin nang buong pagmamalaki niyang binawi ang isang akusasyon na naglalayong maging diskriminasyon: "Wala akong karangalang iyon". Ang katotohanan na ang isang miyembro ng pamilya ay nakikibahagi sa isang partikular na aktibidad ay hindi nagbabago sa etikal na katangian nito.

7) Ang "paano kung asawa mo siya?" argumento

Bagama't ang karamihan sa mga sinabi sa nakaraang seksyon ay nalalapat din dito, ang pagtutol na ito ay mas malalim: hindi ito nakakaakit sa moralidad ng publiko, ngunit sa isang bagay na mas matalik, ang emosyonal na ugnayan sa pagitan ng dalawang tao. Ito ay hindi tungkol sa kung ano ang pinahihintulutan ng lipunan, ngunit tungkol sa kung ano ang maaaring maunawaan at yakapin ng romantikong pag-ibig. At iyon mismo ang dahilan kung bakit karapat-dapat ito ng pantay na atensyong pilosopikal.

Ito ay humahantong sa akin na pag-isipan kung paano ko personal na nauunawaan ang mga relasyon, tiwala, at kalayaan, hindi bilang isang basta at hindi naaangkop na paglihis, ngunit dahil sa anumang pilosopikal na tugon sa "paano kung asawa mo iyon?" ang pagtutol sa pornograpiya, ay kinakailangang nakasalalay sa kung paano naiisip ng isang tao ang pag-ibig at pakikipagsosyo. Ang sumusunod ay hindi isang pribadong anekdota, ngunit isang hanay ng mga pangkalahatang prinsipyo, na inilarawan sa pamamagitan ng isang personal na lente, ngunit nilalayong magsalita sa isang unibersal na katotohanan ng tao. Tulad ng magiging malinaw, ang pananaw na ito ay hindi makitid o nag-uutos: nag-iiwan ito ng espasyo para sa lahat ng mga pananaw at emosyonal na pagkasensitibo. Ang aking pananaw sa mga relasyon ay hindi batay sa pagmamay-ari, ngunit sa tiwala at paggalang sa isa't isa. Hindi ko pag-aari ang katawan ng aking asawa: *siya* ito. Kung pipiliin niya iyon, magiging desisyon niya iyon, at ang tungkulin ko lang ay igalang ito at unawain ang kanyang damdamin tungkol dito. Ang pag-ibig ay hindi kontrol, ni ang takot sa kalayaan ng ibang tao. Ito ay pagtitiwala, pakikipagsabwatan, at ang pagnanais na makita ang taong mahal mo na matupad ang kanyang sarili sa paraang makatuwiran sa kanya. Sabi nga, ang pagiging bukas at katapatan ay mahalaga sa anumang relasyon. Bagama't hindi ko nakikita ang pag-ibig bilang pagmamay-ari, nakikita ko ito bilang isang pakikipagsosyo batay sa tiwala sa isa't isa. Kung ang aking asawa ay gumawa ng ganoong desisyon nang hindi nagpapaalam sa akin, iyon ay isang pagtataksil, hindi dahil sa likas na katangian ng pagpili mismo, ngunit dahil ito ay lalabag sa pundasyon ng pagtitiwala na nagpapanatili sa aming relasyon. Mahalaga ang transparency: ang tunay na kalayaan sa isang mag-asawa ay hindi

nangangahulugan ng paggawa ng anumang naisin ng isa nang hindi isinasaalang-alang ang isa, ngunit ang paggawa ng mga pagpipilian nang hayagan, nang may pag-unawa at paggalang sa isa't isa.

Sa isang romantikong relasyon, maaaring mag-intertwine ang sex (at mas malawak, physical intimacy at touch) at pag-ibig, ngunit hindi sila pareho. Maaaring ibahagi ng isa ang kanilang katawan nang hindi ibinibigay ang kanilang puso. At ang isa ay maaaring mag-alok ng kabuoan ng pag-ibig nang hindi kailanman naghahanap ng ugnayan. Lahat tayo ay may mga taong pinahahalagahan natin na may pag-ibig na nagniningning at nagtatagal, at ganap na hindi sekswal. Ang pagpapalagayang-loob ay hindi palaging tungkol sa pagpindot. Minsan, ito ay tungkol sa presensya, katapatan, o pagiging kilala.

Ang ideya na ang isang babaeng gumagawa ng pornograpiya ay hindi maaaring magkaroon ng isang masaya at mapagmahal na relasyon ay isang pagkiling, hindi isang katotohanan. Ginawa man niya itong propesyon, o pinili lang na tuklasin ang bahaging ito ng kanyang sarili minsan sa kanyang buhay, wala itong pagbabago. Ang isang romantikong bono ay hindi nasusukat sa pamamagitan ng sekswal na kasaysayan, ngunit sa pamamagitan ng presensya, sa pamamagitan ng lalim ng koneksyon sa pagitan ng dalawang kaluluwa. Ang pag-ibig ay gawa sa pagkakaugnay, suporta, at lambing, hindi sa mga sertipiko ng "kadalisayan". Ang sinumang naniniwala na ang isang babae ay hindi maaaring mahalin nang may parehong hilig at debosyon dahil lamang sa kanyang sekswalidad ay ibinahagi sa porn, minsan man o madalas, ay walang naiintindihan tungkol sa pag-ibig.

Maaaring tuklasin ng isang babae ang kahit na ang pinakamatapang, pinakapangit, pinakabawal na anyo ng kanyang sekswalidad, kabilang ang mga pantasya ng pagsuko, visibility, at exposure, at yakapin pa rin nang may lambing, katapatan, at paggalang. Ibinahagi man niya ang kanyang katawan sa mundo minsan o madalas, maaari pa rin siyang maging muse ng isang tao, angkla ng isang tao, tahanan ng isang tao. Ang mga nagsasabi kung hindi man ay nalilito ang pag-ibig sa pag-aari, at ang dignidad sa pagsang-ayon. Ang tunay na pag-ibig ay may maraming anyo. Ang isa sa kanila ay yumakap sa kalayaan, hindi nang may takot, ngunit may biyaya.

Nangangailangan ng lakas upang ipakita ang iyong sarili, kahit sa madaling sabi, sa isang mapanghusgang mundo. Upang yakapin ang iyong katotohanan kahit na ang iba ay nakaturo sa kanilang mga daliri. Ang lakas na iyon ay hindi isang moral na kapintasan. Ito ay isang anyo ng katapangan. At ang katapangan na iyon, ang maliwanag na katapatan, ay isang bagay na napakaganda. Ito ay hindi nararapat sa kahihiyan, ngunit paghanga. Nararapat itong salubungin hindi ng lamig, ngunit sa uri ng pag-ibig na hindi humihiling sa iyo na itago, ngunit nakatayo sa tabi mo sa liwanag, at humahawak sa iyo sa mga unos ng buhay.

Ang emosyonal na monogamy at sexual exclusivity ay dalawang konsepto na madalas na magkakaugnay ngunit nananatiling naiiba. Maaaring ibahagi ng isang tao ang kanyang

katawan habang nananatiling emosyonal na nakatuon lamang sa kanyang kapareha. Hindi ko sinasabi na mali ang pagiging eksklusibo sa sekswal, sa kabaligtaran, ito ay isang ganap na lehitimo at mahalagang pagpipilian para sa maraming mag-asawa. Ngunit ang talagang mahalaga ay ang pagiging tugma sa pagitan ng mga kasosyo sa puntong ito. Ang bawat mag-asawa ay dapat na malaya na tukuyin ang kanilang sariling mga patakaran batay sa kanilang mga kagustuhan, mga hangganan, at pag-unawa sa isa't isa, nang walang panlipunang panggigipit. Itinuturing ng ilang tao na mahalaga ang sexual fidelity, habang para sa iba, mas mahalaga ang kalayaan ng indibidwal. Ang susi ay ang mga kasosyo ay nakahanay at na hindi nagpapataw ng kanilang pananaw sa isa. Kung matuklasan ng dalawang tao na sila ay hindi nagkakasundo sa mga pangangailangan sa bagay na ito, nasa kanila na lamang ang pagpapasya kung paano tutugunan ang isyu. Sabi nga, gusto ko ring linawin na ang aking paninindigan ay hindi nagmumula sa anumang "ulterior motive." Wala akong interes sa mga relasyon sa labas ng kasal. Ngunit hindi iyon nangangahulugan na naniniwala ako sa pagmamay-ari, tanging sa paggalang sa kanyang kalayaan, hindi pag-angkin ng isa para sa aking sarili. Para sa akin, ibig sabihin ng pag-ibig ay ang pagnanais ng kaligayahan ng ibang tao. Hindi ko nanaisin na maging hadlang sa pagitan ng aking asawa at ng kanyang katuparan sa buhay. Ang aming relasyon ay binuo sa complicity at mutual trust, hindi insecurities, impositions, o control. Malayang pinili namin ang monogamy, dahil sinasalamon nito kung sino kami, ngunit hindi iyon nangangahulugan na mararamdaman kong may karapatan akong pagbawalan ang aking asawa na gawin ang isang bagay na sa tingin niya ay napakahalaga sa kanya, o ang mga relasyon na hindi eksklusibo sa sekswal ay hindi gaanong malalim, tapat, o taos-puso. Ang mahalaga ay hindi kung pipiliin ng mag-asawa ang sekswal na monogamy, ngunit kung ang kanilang bono ay binuo sa paggalang, pagpayag, at pag-unawa sa isa't isa. Ang ilang mga puso ay nananatiling malapit kahit na ang mga katawan ay gumagala. Ang seksuwal na monogamy ay hindi lamang ang posibleng anyo ng pag-ibig. Hindi ito ang tanging paraan upang mabuhay ang isang relasyon. Sa madaling sabi, ang bawat pagpili na malayang ginawa sa pagitan ng mga matatanda ay nararapat na igalang. Dahil ang punto ay tiyak na ito: walang sinuman ang may karapatang sabihin sa iba kung ano ang "tamang" paraan ng pag-ibig.

8) Ang argumentong "Ngunit walang babaeng gugustuhing gawin iyon."

May mga paraan ng pakiramdam, paniniwala, o pagnanais na hindi natin maibahagi, ngunit hindi iyon ginagawang hindi gaanong totoo, o hindi gaanong karapat-dapat na igalang. Minsan, ang mga tao ay gumagawa ng mga bagay na hindi maintindihan ng karamihan. Ang mga driver ng karera ay isang kapansin-pansing halimbawa, marami sa kanila ang gumugugol ng kanilang buhay sa pagbabayad ng napakalaking halaga para lamang sa karera. Sa katotohanan, nagbabayad sila para ipagsapalaran ang kanilang buhay. Wala nang mas malinaw na naglalarawan na ang ilang mga tao ay labis na nagmamahal sa nakikita ng iba bilang isang kabaliwan.

Walang masama sa pagkakaroon ng nakasanayang sekswal na pagnanasa, o sa pagkakaroon ng wala. At kung paano natin iginagalang ang mga karanasang iyon, dapat din nating ipaabot ang ating paggalang sa mga taong may iba't ibang anyo ang mga hangarin (tulad ng pagnanais na makita, ibahagi ang kahalayan ng isang tao nang hayagan, tulad ng nangyayari sa uri ng eksibisyonismo na makikita sa pornograpiya) at hanapin ang kababaang-loob na kilalanin kung ano ang maaaring hindi natin lubos na maunawaan o ibahagi. Ang mahalaga ay hindi kung ang isang pagnanasa ay umaangkop sa mga pamantayan ng lipunan, ngunit kung ito ay ginalugad nang may pahintulot, kamalayan, at paggalang sa isa't isa.

Dahil dito, huminto tayo saglit at pag-isipan ang kahulugan ng partikular na argumentong ito laban sa pornograpiya, na nagsasabing ang mga babaeng may konsenswal na exhibitionist na mga pantasya sa pagitan ng mga nasa hustong gulang, banayad man o matindi, ay hindi umiiral. Ang pag-aangkin na iyon ay hindi lamang nagkakamali: ito ay napakatindi, sa liwanag ng sikolohikal na pagkakaiba-iba ng sangkatauhan, na ito ay ganap na nabibilang sa larangan ng katawa-tawa. Ngunit ang pinakamasama sa lahat, sa lahat ng mga argumento laban sa pornograpiya, ito ang pinakakasuklam-suklam sa etika, repellent, at dehumanizing. Hindi ito pagkondena sa lahat ng pagpuna sa pornograpiya: ang ilan ay naglalabas ng mahahalagang alalahanin. Ang tinatanggihan ko bilang etikal na repellent ay ang pagtanggì na kahit sinong babae ay malayang magnanais nito. Ito ay hindi lamang mali, ito ay moral na mapangahas. Ano ang maaaring mas malupit kaysa sa pagsasabi sa isang tao na ang kanilang paraan ng pagkatao ay hindi katanggap-tanggap na dapat itong burahin mula sa mismong larangan ng posibilidad ng tao? Na ang kanilang mga pagnanasa ay hindi lehitimong hindi nila maisip?

Ito ay hindi lamang kontrol. Ito ay isang anyo ng paglipol: isang pagtatangka na burahin hindi lamang ang kalayaan, kundi ang pagkakakilanlan mismo.

Iyon ang dahilan kung bakit hindi sapat na tiisin ang kalayaan ng kababaihan sa teorya, dapat nating ipagtanggol ito sa pagsasagawa, kahit na ito ay may mga anyo na pumukaw ng panlipunang stigma. Kung naniniwala ka sa karapatan ng isang babae na magpasya para sa kanyang sarili, dapat ding igalang ang karapatang gumawa ng porn. Ang pagsasabi kung hindi ay hindi peminismo kundi misogyny. Ang ilan ay nagsasabing pinoprotektahan nila ang mga kababaihan, ngunit hindi naririnig ang tahimik na hiyawan ng mga pinilit na ibaon ang kanilang pagnanasa sa ilalim ng mga layer ng takot at censorship, ang mga kababaihang naninirahan sa mga lipunan kung saan ang pagpapahayag ng kanilang sekswalidad ay malayang pinarurusahan, kahit na kriminal. Kabilang, oo, sa pamamagitan ng pagsupil sa mga bagay tulad ng pornograpiya. At ito ay hindi pagpapalaya, ito ay ang malamig na suffocation ng kalayaan. Umiiral ang tahimik na hiyaw na ito, ngunit nalunod ito ng moralistikong pagkukunwari ng mga nagsasabing pinoprotektahan nila ang mga kababaihan. Nakita natin kung ano ang mangyayari kapag ginamit ang "kabutihan" upang bigyang-katwiran ang pag-uusig. Maging si Kristo ay ipinako sa krus ng isang pulutong na nag-aakalang ginagawa nito ang tama. Ang kasaysayan ay puno ng mga trahedyang ginawa sa ngalan ng kabutihan.

May mga babaeng gustong gumawa ng pornograpiya, ngunit ipinanganak sa mga lugar kung saan kahit ang pinakamaliit na pagpapahayag ng awtonomiya ng babae ay marahas na pinarurusahan. Nagdurusa sila hindi dahil sa porno, ngunit dahil ipinagbabawal silang yakapin ito: pinatahimik ng batas, o sa ibang lugar sa pamamagitan lamang ng stigma. Kung tayo ay tunay na naniniwala sa kalayaan, dapat nating ipagtanggol ang karapatan ng isang babae na magpakita o magtakpan. Upang ipahayag ang kanyang sekswalidad nang hayagan, o ipamuhay ito nang pribado, o kahit na hindi. Ang ibig sabihin ng kalayaan ay pagpili, hindi pamimilit. Ang pagtanggol sa pagkakaroon ng mga babaeng ito ay kasing bulag ng pagtanggol na ang iba ay dumaranas ng paglabag sa kanilang privacy. Ang parehong anyo ng pagdurusa ay nagmumula sa pagtanggol sa kalayaang seksuwal, sa magkasalungat na direksyon: ang isa ay mula sa hindi gustong pagkakalantad (isang paksang na-explore na natin sa Seksyon 2), ang isa ay mula sa pagsupil sa nais na pagpapahayag. Ang parehong mga katotohanan ay nararapat sa aming buong atensyon.

Sa mga nagsasabing dapat ipagbawal ang pornograpiya upang protektahan ang mga kababaihan, itatanong ko: tunay ba kayong naniniwala na ang lahat ng kababaihan ay nais ng parehong mga bagay? Na walang sinuman ang nagdusa sa katahimikan para sa pagkakaitan ng karapatang mabuhay ang kanyang sariling pagnanasa? Talagang iniisip mo ba na sa bilyun-bilyong buhay sa mundong ito, walang sinumang babae ang natutulog sa gabi, na naghahangad ng kalayaan na maging kanyang sarili nang walang takot o kahihiyan, marahil dahil nagtataglay siya ng matingkad, exhibitionist na mga pantasya, at nagnanais na makita, hinahangaan, ninanais sa kanyang sariling mga termino? At ang mas malala pa, siya ay nagdurusa, iniisip na siya ay may depekto sa kaibuturan. Na ang kanyang mga pagnanasa ay lihis, ang kanyang mga pantasya ay nakakahiya, ang kanyang sarili ay isang bagay na itinatago. Pero walang mali sa kanya. At karapat-dapat siya sa parehong dignidad at kalayaan gaya ng iba. Marahil ay nangangarap siyang sabihin sa mundo, "Ako ito. Umiral ako. Ganito ako. At hindi ako nahihiya." (Ang parehong mga salita ay maaaring sabihin ng isang mananampalataya o ng isang ateista na nangahas na ipahayag ang kanilang pananampalataya sa isang pagalit na kapaligiran.) At gayon pa man siya ay nagdurusa, * tiyak * dahil may isang tao, sa isang lugar, ay nakikipaglaban upang ipagkait sa kanya ang kalayaang iyon.

 # Konklusyon

Ang tugon na ito ay hindi dapat bigyang-kahulugan bilang isang hindi kritikal na pagtatanggol sa pornograpiya, na tiyak na makakasama sa ilang partikular na konteksto, ngunit sa halip bilang isang malakas na argumento laban sa pagbabawal nito bilang isang paglabag sa indibidwal na kalayaan. Hindi ko itinatanggol na ang mga isyung nauugnay sa pornograpiya ay maaaring umiral, halimbawa tungkol sa potensyal na epekto nito sa mga indibidwal na mahina sa sikolohikal. Ngunit ang pagkilala sa posibilidad ng pinsala ay hindi nagbibigay-katwiran sa pagbabawal. Tulad ng maraming iba pang mga tool, ang

pornograpiya ay hindi likas na mabuti o likas na masama: ang halaga nito ay nakasalalay sa kung paano ito ginagamit, at kung kanino. Sa ganitong kahulugan, ang pornograpiya ay hindi naiiba sa hindi mabilang na iba pang mga bagay, na maaaring maging kapaki-pakinabang kapag ginamit nang responsable ngunit nakakapinsala kapag ginamit nang mali.

Sa huli, ang pangunahing isyu ay hindi pornograpiya mismo, ngunit ang mas malalim na tanong kung ang isang demokratikong lipunan ay dapat magpataw ng mga paghihigpit sa moral sa mga kilos na pinagkasunduan na hindi lumalabag sa mga karapatan ng iba. Ang tunay na kalayaang sekswal ay nangangahulugan ng pagprotekta sa parehong karapatang ipahayag ang pagnanasa, at ang karapatang umatras mula rito. Nangangahulugan ito ng pagtatanggol sa matapang at tahimik. Ang prinsipyong ito ay higit pa sa sekswalidad lamang: ang pagsubok ng isang malayang lipunan ay hindi kung gaano kahusay nitong pinoprotektahan ang ating hinahangaan, ngunit kung gaano ito patas na tinatrato ang hindi natin ginagawa.

Ang kalayaan ay ang pundasyon ng bawat marangal na buhay. Upang ilagay ito tulad ni Charlie Chaplin (pagsasalita sa sangkatauhan), "hindi natin dapat ibigay ang ating sarili sa mga nagsasabi sa atin kung ano ang gagawin, kung ano ang dapat isipin, at kung ano ang dapat maramdaman!" Kaya naman hindi lang ito debate tungkol sa mga imahe at screen. Ito ay isang debate tungkol sa dignidad ng tao, awtonomiya, at ang moral na katapangan upang hayaan ang iba na maging iba. At sa liwanag na iyon, ang sagot ay nagiging malinaw.

Kung ipinagbabawal mo ang kalayaang sekswal na pinagkasunduan, hindi mo lamang inaapi ang isang grupo ng mga indibidwal. Ipinagkanulo mo ang pinakapundasyon ng modernong demokrasya. Ang mga ideyang ipinagtanggol sa tekstong ito ay nag-ugat sa European Enlightenment, sa paniniwala na ang indibidwal na kalayaan ay isang likas na karapatang ganap na mabuhay, bilang paggalang sa iba. Ngunit ito ay sa kabila ng karagatan, sa ikalawang kalahati ng ikalabing walong siglo, na ang isang bansa ay nagkaroon ng lakas ng loob na itago sa batas na ang kalayaan at ang paghahanap ng kaligayahan ay mga karapatan. At sa matapang (ngunit hindi perpekto) na kilos na iyon, malaki ang utang na loob namin. Bukod dito, kung mayroon pa ring mga bansa ngayon kung saan ang isang tao ay maaaring sumulat ng isang teksto na tulad nito, at ang iba ay maaaring basahin ito, ito ay salamat sa dugo, tapang, at sakripisyo ng mga taong naniniwala na ang kalayaan, kahit na para sa isang boses, ay nagkakahalaga ng pagtatanggol. Sa madilim na panahon, pinili nilang ipagsapalaran ang lahat upang tayo ay makalaya. Hindi sila palaging sumasang-ayon sa nilalaman ng talumpati. Ngunit naniniwala sila sa karapatang magsalita nito.

Ang kalayaan ay hindi isang pribilehiyo para sa nakasanayan. Ito ay ang pagkapanganay ng bawat tao.

Tala ng May-akda

Gusto kong pasalamatan ang aking asawa kung kanino, sa pagitan ng paglalakad sa kabundukan o sa tabi ng lawa, isang pizza, o isang hapunan ng Tsino, madalas akong nasiyahan sa pagbabahagi ng mga pag-uusap tungkol sa mga ito (at marami pang iba!) na mga pilosopikal na tanong. Ang mga sandaling iyon, ay bahagi rin ng tekstong ito. Ang mga pag-uusap na ito ay kabilang sa mga bagay na pinakapinahalagahan ko sa aking buhay, higit pa sa aking malalim na pagmamahal sa pisika at matematika. Ang kanyang presensya, ang kanyang kabaitan, at ang kanyang maalalahanin na paraan ng pagtingin sa mundo ang aking tunay na pinagmumulan ng kagalakan.